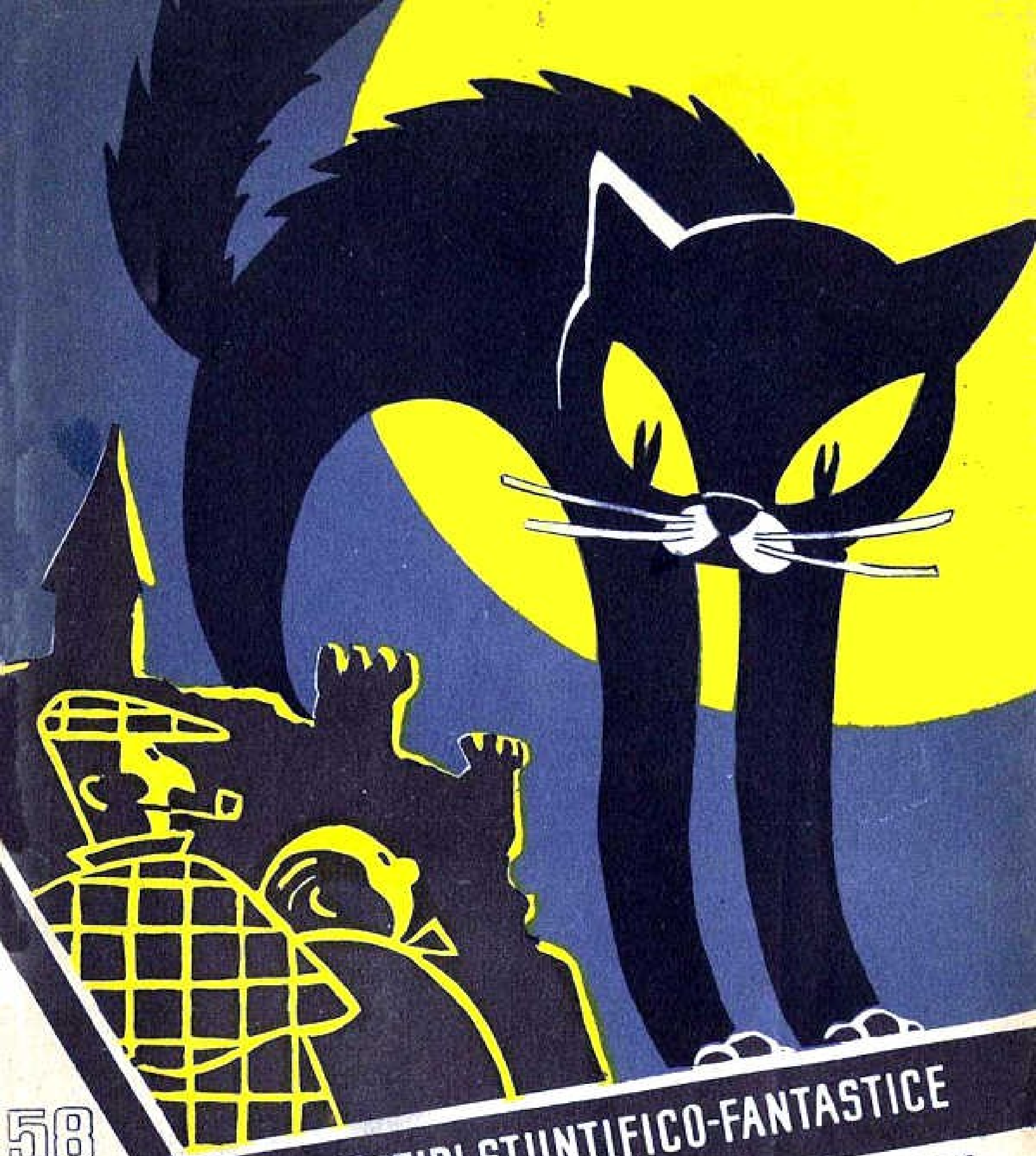

58

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

OCTAVIAN SAVA — ALEXANDRU ANDY

PISICA din Baskerville

EDITATA DE REVISTA ȘTIINȚA și TEHNICA

OCTAVIAN SAVA – ALEXANDRU ANDY

PISICA DIN BASKERVILLE

Colecţia "Povestiri Ştiinţifico-Fantastice"

58

În loc de prefaţă

Nu oricine are norocul ca aventurile sale să fie povestite de Conan Doyle. Noi doi, adică prietenul meu detectivul şi cu mine, deşi nu sîntem cu nimic mai prejos decît Sherlock Holmes şi colaboratorul său, doctorul Watson, n-am avut acest noroc. Intrucît Conan Doyle nu mai era dispus să descrie şi aventurile noastre, fiind decedat, iar alt scriitor nu cunoaştem, ne-am adresat lui Octavian Sava şi lui Alexandru Andy să ne facă ei acest oficiu. De aceea, dacă noi nu vom ajunge nemuritori ca Sherlock Holmes şi doctorul Watson, declarăm pe această cale că vina nu este a noastră în nici un caz, ci aparţine în exclusivitate celor doi autori.

Şi acum, înainte de a pătrunde în povestirea care urmează, ne prezentăm puţin:

Prietenul meu detectivul este un tip în genul lui Sherlock Holmes. Acelaşi sînge rece, acelaşi spirit deductiv, aceeaşi logică imbatabilă şi chiar aceeaşi pipă din aceeaşi spumă de mare. Cît despre mine, eu sînt leit doctorul Watson, doar puţin mai deştept, puţin mai frumos şi mult mai modest.

Şi încă un amănunt care ne deosebeşte fundamental de eroii lui Conan Doyle. În timp ce noi murim de invidie de câte ori auzim vorbindu-se despre ei, lor nici nu le pasă de noi. Şi mă întreb de ce? Că aventuri, slavă domnului, n-a avut tot Scotland Yardul câte am avut noi doi. Astăzi însă, am să vă istorisesc numai formidabilul caz care a zguduit patru continente din şase posibile şi care figurează în carnetul meu de însemnări sub ineditul titlu de:

„PISICA DIN BASKERVÎLLE“[1]

Capitolul 1
ÎN CARE DISPARE O CASA DE BANI

Ploua. Brr… Umezeala mă pătrunsese pînă la oase. Ceaţa nu se mai ridicase de 15 ani de pe străzile oraşului. Aţi ghicit. Acţiunea povestirii se desfăşoară la Londra.

– Bună seara, doctore, mă întîmpină prietenul meu, în ceasul acela de neuitat. Era atît de bine şi de cald în apartamentul defectivului după ploaia afurisită de afară. Numai stropii mari şi grei care băteau cadenţat în geam, ca degetele unui om grăbit şi nerăbdător, mai aminteau potopul de pe stradă.

– Ia loc te rog, fă-te comod, mă invită detectivul fără să-şi scoată dintre dinţi pipa sa favorită.

– Mulţumesc, răspunsei eu, trîntindu-mă cu un oftat de plăcere într-unul din fotoliile moi aşezate înaintea căminului.

– Cum e afară, plouă într-una?

– Plouă cu găleata. Şi e o ceaţă!

Prietenul meu surîse maliţios.

– Ceaţa nu te-a împiedicat totuşi să admiri frumuseţea doamnei pe care ai întîlnit-o şi faţa de care te-ai purtat ca un adevărat gentleman.

Expresia de uimire întipărită pe faţa mea trebuie să fi fost foarte vizibilă, pentru că detectivul se simţi obligat să adauge:

– Cum? Nu este adevărat că ai întîlnit o doamnă? Sau

1 Orice legătură dintre „Pisica din Baskerville” şi cîinele din aceeaşi localitate este cu totul întîmplătoare. Autorii nici măcar n-au auzit despre o carte cu titlul „Cîinele din Baskerville". Dacă totuşi există aşa ceva. Cerem daune.

poate nu era atît de frumoasă.

– Ba da. Dar de unde ştii? Cum de-ai şi aflat?

– Simplă deducţie, dragă doctore. O observaţie şi cîteva înlănţuiri logice, care, dacă ar fi venit de la Sherlock Holmes şi nu de la mine. Nu te-ar fi mirat deloc.

– Ba, dimpotrivă, protestai eu. Am mult mai multă încredere în tine decît în el. Dar te rog explică-mi.

– Nu ştiu ce ar fi de explicat. De altfel, ce mare lucru ţi-am spus? C-ai întîlnit o doamnă şi că ai condus-o cu trăsura înainte de a veni aici.

– Formidabil! Tu m-ai urmărit. Altfel cum ai fi ghicit?…

– Ce să ghicesc? Se ridică în picioare prietenul meu, că grăbita doamnă era o actriţă?

– Extraordi… Nu se poate. Îţi baţi joc de mine. Asta de unde-ai mai aflat-o?

– N-am aflat nimic. Am dedus.

Nu-mi prea venea să-l cred. Ca să-l dau de gol, îi întinsei o cursă.

– Bravo. Minunat! Poate ştii şi unde am condus-o?

– Cum să nu, la teatru.

Era prea mult pentru mine. Abia mai îngăimai:

– Tu ai fost la „Imperial Opera”.

– Ai cuvîntul meu că nu m-am mişcat din acest fotoliu de mai bine de două ore. Lucrul ăsta l-ai fi putut deduce, de altfel, şi singur, după fumul gros din odaie.

Mă gîndii la tensiunea mea care dădea semne neliniştitoare de creştere, la boala de inimă de care suferisem în copilărie, dar toate încercările de a-mi păstra calmul se dovediră zadarnice. Explodai ca o bombă:

– Ajunge! Toate au un sfîrşit. Eu nu sînt nici detectiv, nici ghicitoare în ghioc şi nici sfinx. Eu sînt medic, domnule. Şi în această calitate îţi cer să-mi spui, într-un mod cât mai coherent posibil, de unde naiba ai aflat toate cîte mi le-ai înşirat.

– Deducţie, dragul meu, deducţie. Plouă. Paltonul ţi-este totuşi destul de uscat, deci ai venit cu o trăsură. Am şi auzit-o, dacă te interesează, cînd a oprit în faţa casei. Un cupeu cu un singur cal şi cu un birjar bătrîn.

– Vîrsta birjarului de unde o cunoşti?

– L-am auzit tuşind. O tuse specifică unui om în vîrstă.

– Şi femeia? Doar ea nu tuşea.

– Nu. În schimb paltonul tău exală un uşor parfum foarte fin.

Detectivul făcu cîţiva paşi pînă la paltonul meu, care zăcea aruncat pe un scaun. Se aplecă asupra lui şi inspiră adînc, cu ochii pe jumătate închişi. Apoi murmură ca pentru el:

– Mda, „Guerlain”, dacă nu mă înşel.

După aceea, cu un gest brusc, îndreptă spre mine pipa ca o ţeava de revolver, mă pironi cu privirea ochilor săi metalici şi conchise:

– Asta dovedeşte că ai stat foarte de curînd cu umărul lipit de haina unei doamne. Însurat nu eşti, prea multe cunoştinţe feminine nu ai, cît despre clientela medicală…

– O, despre asta să nu mai vorbim, oftai eu trist.

– Înseamnă, reluă el, că ai cunoscut-o întîmplător, pe stradă, probabil chiar în staţia de trăsuri, în staţie nu se găsea decît un singur cupeu.

– Da, unul singur. Asta cum ai intuit?

– Chestie de logică. Dacă ar fi fost două, nu se suia în acelaşi cupeu cu tine.

– Aici ai nimerit-o. Dar de unde ştii că era actriţă?

– O femeie de bună condiţie, care foloseşte un parfum atît de scump şi circulă singură prin Londra la ora asta nu poate fi decît actriţă.

– Aha, sării eu satisfăcut. Te-am prins. Ce te-a făcut să crezi că era singură?

– Elementar, dragă doctore. Dacă ar fi fost însoţită, cu siguranţă că cele două persoane ar fi stat alături, iar

dumneata ai fi luat loc pe bancheta din faţă. În acest caz, paltonul dumitale n-ar mai fi exaltat acest parfum încîntător.

Eram pur şi simplu ameţit.

– Formidabil! Este de necrezut cîte concluzii poţi trage tu dintr-un fapt de nimic.

– Să lăsăm asta, mă întrerupse el modest, aşezîndu-se din nou în fotoliul său favorit. Spune-mi, mai bine. Dacă funcţionează în sfîrşit lumina în apartamentul dumitale.

Cu toată dicţiunea mea, care depăşeşte cu mult pe aceea a doctorului Watson, am început să mă bîlbîi:

– Da… Dar… a-asta de unde-o mai ştii?

– E pueril, doctore, să pui o astfel de întrebare. Un bărbat cochet ca dumneata…

– Mulţumesc, am murmurat eu încîntat de spiritul de observaţie al amicului meu.

– Un bărbat atît de elegant şi plin de gust ca dumneata, continuă el, nu şi-ar fi permis niciodată să-şi îmbrace un ciorap verde şi altul roşu decît pe întuneric. Vă închipuiţi figura pe care am făcut-o. Obrazul meu deveni roşu, mai roşu decît ciorapul cel verde. L-am rugat pe detectiv.

– Fii amabil şi dă-mi…

– O lămurire, dragă doctore?

– Nu…

– Atunci poate să-ţi dau o completare la deducţia anterioară.

– Nu! Te rog din suflet să-mi dai o pereche de ciorapi. Nu pot rămîne în halul ăsta.

Marele detectiv trecu în odaia sa de dormit şi se întoarse îndată, aducîndu-mi ciorapii săi favoriţi. Dar ţîrîitul strident al unei sonerii nu-mi dădu răgazul să-i îmbrac.

– Sună. Cine să fie la ora asta, se miră rivalul lui Sherlock Hoimes.

Căzui o clipă pe gînduri, apoi spusei fără ezitare:

– Mda. Trebuie să fie o femeie mică de statură... Foarte agitată... Da, da... A suferit de curînd o mare nenorocire.

– Mă uimeşti, doctore. Atîtea concluzii dintr-un singur ţîrîit de sonerie? Cum ai dedus?

– Elementar, dragul meu, veni răspunsul meu prompt. Intîi de toate, soneria avea un ton special, nervos, apoi a sunat de mai multe ori, ceea ce denotă graba... Şi, în al treilea rînd, persoana care a sunat e o cunoştinţă de a mea. Eu i-am spus să vină la ora asta.

Detectivul mă privi satisfăcut şi, fără să i se clintească nici un muşchi de pe faţa osoasă, exclamă resemnat:

– Doctore, te invidiez pentru logica dumitale imbatabilă...

Soneria ţîrîi din nou.

– Să-i deschidem nerăbdătoarei vizitatoare, zise detectivul îndreptîndu-se spre uşă.

Vizitatoarea corespundea exact descrierii mele. Era într-adevăr mică de statură şi avea o graţie în mişcări, care te cucerea de îndată. Talia subţire, mlădioasă, gîtul fin arcuit scos minunat în evidenţă de o broderie simplă şi plină de gust, obrazul rotund şi drăgălaş, înconjurat de o coroană de bucle rebele poleite cu aur, creau parcă o imagine a primăverii şi a bucuriei de a trăi. Dar ochii? Ochii, vai, erau trişti şi încercănaţi. Se cunoştea că plînsese mult. Dacă ar fi avut cu zece ani mai puţin, aş fi luat-o pe genunchi, aş fi sărutat-o şi, dezmierdîndu-i părul bălai, aş fi încercat să-i alin durerea. Cum însă ea nu avea cu zece ani mai puţin, dorinţa mea de a o lua în braţe era cu atît mai mare. Dar departe de a-mi permite o astfel de îndrăzneală sau măcar de a-mi dezvălui sentimentele printr-o singură privire, îmi luai un aer grav (care constatasem că nu-mi stă rău deloc) şi o prezentai pe noua venită prietenului meu.

– Maestre, dă-mi voie să-ţi recomand pe domnişoara

Virginia Blake.

4

Fata strînse mina ilustrului detectiv şi cu o voce înăbuşită de emoţie întrebă:

– Nu ştiu dacă domnul doctor v-a vorbit despre mine.

– Nu, nu i-am spus încă nimic, mă scuzai eu. N-am avut timp. Ştii, am fost ocupaţi: am făcut nişte deducţii împreună,

– Aşa că luaţi loc şi istorisiţi-ne dv. totul, interveni prietenul meu, poftind-o pe Virginia pe fotoliul său favorit, semn că nici el nu rămăsese nesimţitor la farmecele frumoasei fete.

Virginia Blake se aşeză doar pe un colţ al fotoliului, îşi şterse o lacrimă întîrziată pe o geană lungă şi arcuită şi îşi începu povestirea.[2]

– Tată! meu, John Blake, este paznicul oficiului poştal din King Edward Street, lîngă Saint Paul. Viaţa noastră se scurgea liniştită, iar dacă nu am avut niciodată bucurii prea mari, în schimb nici nenorociri grave nu s-au abătut asupra căsuţei noastre modeste. Asta a fost pînă ieri noapte, când la oficiu s-a comis o spargere. O spargere ciudată, care ne-a schimbat tot cursul vieţii. A fost furată, în condiţii cu totul misterioase, o casă de bani.

– Conţinutul ei vrei să spui că a fost jefuit, o corectă amabil marele detectiv.

– Nu! Şi tocmai în asta constă ciudăţenia. Casa de bani

---

2 Autorii şi-au luat aici permisiunea de a scurta destăinuirea Virginiei Blake redînd numai esenţialul, cu toată opoziţia simpaticului doctor, care s-a luptat pentru fiecare vorbuliţă, pentru fiecare oftat, pentru fiecare suspin, ba care ne-a propus chiar la un moment dat s-o publicăm de două ori. N-am făcut acest lucru, nu din desconsideraţie faţă de Virginia Blake sau faţă de protectorul ei, ci numai ca să nu lungim povestea noastră pînă la 16 volume. Acest fapt fiind cu totul necolegial faţă de ceilalţi autori de povestiri ştiinţifico-fantastice care-şi aşteaptă rîndul. (Şi vorba ceea, şi Jules Verne trebuie încurajat!)

a fost furată cu totul. Închipuiţi-vă, să scoţi dintr-un oficiu o casă de bani care cîntărea mai bine de două tone la fel cum ai scoate un colet de două livre. Îndată după comiterea spargerii, tata a fost arestat, fiind bănuit de complicitate. Or, eu ştiu că tatăl meu e un om cinstit. Sînt sigură de asta.

– Totuşi nu dispare ca prin farmec o casă de bani atît de mare şi de grea, observă detectivul aprinzîndu-şi pipa. (El îşi va mai aprinde pipa de cel puţin 30 de ori în cursul povestirii de faţă, dar autorii făgăduiesc ca, în limita posibilităţilor, să nu mai pomenească nici un cuvînt despre aceasta.)

– Ce spune tatăl dumitale? mai întrebă detectivul. Cum s-au petrecut faptele?

– Tata spune că l-ar îi văzut pe vinovat. Chipul frumos al Virginiei Blake deveni şi mai trist. Pur şi simplu nu înţeleg ce s-a petrecut cu tata, murmură ea.

– Fii mai clară, domnişoară, o rugă prietenul meu. Ce afirmă tatăl dumitale?

Virginia schiţă un gest de ezitare, dar pînă la urmă mărturisi cu vocea întretăiată:

– … că l-ar fi văzut pe spărgător fugind pe o stradă… cu casa de bani în spinare. Nu înţeleg de ce tatăl meu a făcut o declaraţie atît de neobişnuită. Dacă aş ştii că-i place să bea, atunci… Dar nu. Tata e un om potolit, n-are nici un viciu, n-ar fi în stare să devină părtaş la o spargere, aşa cum au declarat anchetatorii. Sînt sigură că e nevinovat. Am aflat că dv., domnule, aţi ajutat pe mulţi oameni care se găseau în nevoie şi aţi prins mulţi răufăcători. Vă implor să veniţi şi în ajutorul nostru. Ne ajutaţi?

– Vă ajut… răspunsei eu mărinimos.

– Vă mulţumesc, zise fata îmbujorîndu-se de bucurie. Şi ce bine îi stăteau cei doi bujori aprinşi în obraz. Apoi mai adăugă o dată. Vă mulţumesc mult!

– N-aveţi pentru ce, sună şi răspunsul meu galant.

Din fotoliul său, rivalul lui Sherlock Holmes mă privea cu un zîmbet enigmatic.

Capitolul II
ÎN CARE, ÎN AFARĂ DE O CASĂ DE BANI, MAI DISPARE ŞI O NEOBIŞNUITĂ MUMIE EGIPTEANĂ

După plecarea fetei, mai discutarăm mult despre misterul acestei ciudate spargeri. Era de neînţeles cum fusese scoasă casa de bani. Şi apoi de ce spărgătorii nu preferaseră s-o deschidă pe loc? Nu era mult mai simplu decît s-o care cu braţele? Poate o ridicaseră cu o macara! Dar cum fusese introdusă macaraua şi cum o transportaseră din nou afară fără să fie văzuţi de cineva? Iată cîte probleme ni se puneau în faţă. Şi peste toate aceste întrebări fără răspuns se mai punea şi strania declaraţie a bătrînului paznic.

Contrar lui Sherlock Holmes, care rezolva prin deducţii majoritatea cazurilor criminalistice, chiar din propriul său birou, neplăcîndu-i munca de teren, noi doi am considerat că trebuie să ne deplasăm cât mai repede la faţa locului. Eu am dat ideea să ne deghizăm în coşari, pentru a cerceta dacă uriaşa casă de bani n-a fost scoasă pe coş, ceea ce prietenul meu a spus că este completamente stupid. Aşa că a doua zi dimineaţa ne-am deplasat amîndoi, nedeghizaţi, la oficiul poştal din King Edward Street.

Şi totuşi mie mi-ar fi plăcut să mă îmbrac în coşar.

Înainte de a pleca de acasă, prietenul meu şi-a luat trusa cu unelte strict necesare profesiunii sale: praful pentru luat amprente, lupa, un aparat fotografic, chei de toate dimensiunile etc. Iar eu, la fel de prevăzător, mi-am luat cîteva sandvişuri cu caşcaval, că poate stăm mai mult şi mi se face foame… Chiar în uşa oficiului poştal ne

întîlnirăm cu o veche cunoştinţă: inspectorul Perkins de la Scotland Yard. Ne-am dat seama imediat că venirea noastră îi produsese o deosebită plăcere. De cum ajunserăm în dreptul lui, inspectorul ne întoarse spatele, făcîndu-se că nu ne vede.

Marele detectiv însă îl bătu pe umăr şi-l salută cu un zîmbet fermecător. Perkins se strădui şi el să zîmbească, dar nu izbuti să scoată decît un rînjet acru, care-i dezveli o dantură cavalină, îngălbenită de tutun.

– Cîtă bucurie să vă întîlnesc, maestre! exclamă inspectorul prefăcut.

– Ai văzut, dacă n-ai vrut să m-asculţi să ne deghizăm în coşari, îi şopti eu detectivului, ne-a recunoscut.

– Cărui prilej îi datorăm vizita dv? mă întrerupse Perkins. Ştiam că obişnuiţi să vă deranjaţi numai pentru cazurile greu de elucidat. Or, aici furtul casei de bani este cu totul lămurit.

– Aţi prins cumva şi hoţii, Mister Perkins? întrebă maliţios prietenul meu.

Rînjetul inspectorului se stinse brusc.

– Hm, hm… Asta încă nu, mormăi el. Dar pe unul din complici am şi izbutit să-l arestăm.

– Pe bătrînul Blake, nu?

– Da, paznicul.

– Şi aţi avut mult de furcă pînă l-aţi prins? întrebai eu candid.

– Nu, ăsta a venit singur, murmură inspectorul încurcat.

– Înţeleg, înţeleg, făcu prietenul meu. Şi acum Scotland Yardul aşteaptă să vină şi ceilalţi.

Perkins se roşi şi răspunse înţepat.

– Apreciez aceste spirite, maestre, dar am impresia că ele nu sînt decît o manifestare a neputinţei de a scoate basma curată pe bătrînul Blake, tatăl clientei dumneavoastră.

– De unde ştiţi că d-ra Blake este clienta mea?
– Mai deducem şi noi, se umflă în pene Perkins.
– Bravo, felicitările mele! Îmi permit însă să vă dau şi un sfat. Ar fi bine să atrageţi atenţia agentului secret care a urmărit-o pe d-ra Blake pînă în faţa casei mele să nu mai poarte la un costum de pastor presbiterian cizme de gardian public. Este lipsit de gust. Nu-i aşa, doctore?
– Da, complet neelegant, intervenii şi eu.
– Dar să lăsăm asta, reluă prietenul meu. Inspectore Perkins, am putea citi şi noi declaraţia paznicului?
– A fostului paznic, preciză Perkins, nu fără satisfacţie. Cu plăcere, iat-o.
Inspectorul ne întinse o hîrtie acoperită cu un scris tremurat, vădind marea tulburare a celui care o semnase. Vestitul detectiv trecu peste formulele clasice ale oricărei declaraţii şi se opri asupra pasajului următor, căruia îi dădu citire cu voce tare:

„La ora unu după miezul nopţii am auzit un geamăt care venea dinăuntrul clădirii. Am descuiat uşa să văd ce se întîmplă şi m-am pomenit cu o izbitură puternică în cap. Am leşinat. Cînd mi-am revenit am mai putut vedea un om traversînd strada cu casa cea mare de bani în spinare. Îndată după aceea am anunţat poliţia.

John Blake"

– Cu tot regretul, domnii mei, conchise Perkins triumfător, împăturind hîrtia, dar vinovăţia clientului dv. e mai mult decît evidentă.
– Şi atunci, după părerea dumitale, cum a fost comis furtul? întrebă prietenul meu. (Aici de fapt el îşi aprinse din nou pipa, dar am promis să nu mai pomenim despre asta; şi noi cînd promitem ceva, înţelegem să ne ţinem de cuvînt.)
La întrebarea detectivului, Perkins răspunse citind

cîteva note din carneţelul său:

– Infracţiunea a avut loc cu siguranţă între orele 12 şi jumătate şi 2 noaptea, adică între cele două ronduri ale pazei publice. Inculpatul Blake, care poseda cheile oficiului, a deschis uşa unui grup de circa 30 de bandiţi care, înarmaţi cu frînghii şi răngi de fier, au scos casa de bani din clădirea oficiului.

– Da, da, spuse detectivul mai mult pentru sine. Apoi cu permisiunea inspectorului fotografie încăperea, uşa care dădea în stradă şi locul unde se aflase înaintea furtului casa de bani.

Cum tot avea aparatul în mînă, îi cerui să-mi facă şi mie o poză ca să i-o trimit unui unchi de-al meu, profesor de elină la Manchester. Acest unchi era un om foarte cumsecade, care mă iubea foarte mult şi de care-mi amintesc cu drag că avea o singură ciudăţenie: umbla cu galoşi pînă şi în toiul verii.

Dar în timp ce eu zîmbeam cît se poate de fotogenic obiectivului, detectivul mă lăsă încremenit în poziţia pe care mi-o alesesem şi întorcîndu-se brusc către inspector îl întrebă:

– Spune-mi, te rog, în afara casei de bani s-a mai furat ceva?

Dacă în momentul acesta ar fi intrat pe uşă un tigru bengalez, la braţ cu unchiul meu, fără galoşi, tot nu m-aş fi mirat mai mult.

– Da, răspunse Perkins. O străveche mumie egipteană.

– O mumie? făcui eu uimit. O mumie la oficiul poştal? De unde pînă unde?

– A fost trimisă de cunoscutul egiptolog Sir Abraham Sidney Crocher; o donaţie pentru „British Museum”, zise calm Perkins.

– Şi de ce n-a dus-o direct la muzeu? încercai eu să aflu.

– Nu sîntem obligaţi să cercetăm capriciile tuturor

oamenilor de ştiinţă din Londra.

– În ce a fost ambalată mumia? întrebă marele detectiv.

Perkins ne arătă o ladă de lemn, nu prea mare, din capacul căreia lipseau cîteva scînduri. Prietenul meu aruncă o privire generală asupra lăzii, apoi, fără să mai schimbăm o vorbă, trecurăm amîndoi la lucru şi începurăm să despachetăm micile obiecte pe care le adusesem de acasă. Detectivul îşi scoase lupa, iar eu îmi scosei sandvişul.

Inspectorul nu-mi acordă nici o atenţie, în schimb se apropie de detectiv şi privi peste umăr cum cercetează lada cu lupa. După cîteva clipe îl întrebă batjocoritor:

– Speraţi să găsiţi numele hoţului încrustat pe capac?

– Poate şi asta, dar mai întîi spune-mi părerea dumitale despre aceste zgîrieturi, zise rivalul lui Sherlock Holmes, arătînd inspectorului nişte urme proaspete făcute de un corp tăios pe capacul lăzii.

– Hm, le-am văzut şi noi, maestre, zise forţat inspectorul bătîndu-l pe umăr, cu un gest puţin cam prea familiar. Nimic deosebit; sînt pur şi simplu urmele daltei cu care au fost scoase scîndurile capacului.

– Exact, se bucură detectivul. De trei ori bravo pentru Scotland Yard. Numai că şi un copil de şcoală şi-ar fi dat seama că lada n-a fost deschisă din afară, ci dinăuntru. Nu-i aşa, doctore? Ia priveşte!

– Da, evident, îl aprobai eu cu gura plină. Şi, privind prin lentila măritoare, totul îmi apăru deosebit de limpede. Atît de limpede încît simţii nevoia să le explic şi celorlalţi.

– Sigur că da, e limpede ca lumina zilei. Nu hoţii au deschis capacul, ci dinăuntrul lăzii mumia singură a scos cîteva scînduri şi a… aa…???

Şi dacă aici m-am oprit şi nu mi-am continuat fraza a fost numai din pricină că-mi rămăsese caşcavalul în gît!

– Da, da, mă încurajă prietenul meu. Exact aşa cum ai spus. Mumia însăşi a scos aceste trei scînduri şi a ieşit singură afară.

Brusc îmi adusei aminte că acasă, în micul meu apartament din piaţa Trafalgar (colţ cu Baker Street, unde locuise cîndva Sherlock Holmes) aveam – prinsă într-o ramă de argint, deasupra clavecinului – diploma mea de medic, absolvent al Universităţii din Cambridge. Aşa că mi se păru de datoria mea să-l privesc mai atent pe marele meu prieten şi, mîngîindu-i tandru fruntea lui înaltă şi brăzdată de cute adînci (nu atît din efuziune, cât pentru a constata dacă nu făcuse şi febră), să-i şoptesc la ureche:

– Prietene dragă, eşti obosit. Ai lucrat atît de mult în ultimul timp… De ce nu trimiţi la mine să-ţi dau puţin muştar pentru nişte băi de picioare?…

– Maestrul glumeşte! căută inutil să mă liniştească inspectorul

– Deloc! Deloc, domnule Perkins, îl contrazise detectivul. Şi ca să fiu mai limpede, consider că există numai două posibilităţi: ori conform vechii religii egiptene, după trecerea a patru mii de ani, sufletul s-a întors în fostul său trup, ori în acest ambalaj se afla un suflet care nici nu-şi părăsise încă trupul… Şi eu personal înclin pentru cea de-a doua ipoteză. Dumneata ce părere ai?

– Bine, dar asta înseamnă… ăă… adică… ar însemna… se încurcă Perkins.

– Da, da… îl întrerupse detectivul, asta ar însemna că declaraţia bătrînului este, cel puţin în parte, adevărată. El n-avea nevoie să deschidă uşa hoţului, deoarece hoţul se afla înăuntru, încă de cu seară. Ba mai pot adăuga că ocupantul sarcofagului era, după toate probabilităţile, un jokeu!

– Un jokeu?!? se minună inspectorul.

– Da, un jokeu. Ce te miri aşa? făcui eu indignat.

– Parcă n-ai mai văzut jokei!

– Ba, aş mai putea adăuga, interveni detectivul, era un jokeu care fumează ţigări indiene şi care s-ar putea să aibă părul blond. Blond deschis, aproape alb!

Inspectorul părea din ce în ce mai emoţionat.

– Dar cum…?!?… De unde deduceţi că… bîigui Perkins, ştergîndu-şi fruntea asudată, cu o batistă uriaşă în carouri.

– Elementar, inspectore Perkins! răspunsei eu cu aerul cel mai sigur din lume!

– Atunci explicaţi-mi şi mie, domnule doctor! se rugă inspectorul.

Îi explicai:

– Lada… ăă… adică mumia… Adică vreau să spun jokeu! Ciudat! în clipa aceea îmi dădui seama că nici eu nu înţelesesem nimic. Ei şi ce? Parcă doctorul Watson înţelegea întotdeauna deducţiile lui Sherlock Holmes?

Noroc că detectivul mă scoase din încurcătură:

– N-avem vreme acum de explicaţii! Presimt că în clipa asta un om este pîndit de o mare primejdie. Să ne grăbim, doctore!

Îi aruncai o privire plină de blîndă îngăduinţă lui Perkins şi-i spusei:

– Vezi, inspectore Perkins, ţi-aş fi explicat cu dragă inimă, dar n-avem vreme. Presimt că în clipa asta un om este pîndit de o mare primejdie.

Şi către detectiv: "să ne grăbim maestre!".

– Dar eu?… Eu ce fac?… strigă în urma noastră inspectorul.

– Dumneata?… Fă-i o vizită lui Sir Sidney Kroker, îl sfătui detectivul din uşă, şi ai să afli că oricît de patriot ar fi, cu siguranţă că nu i-a trecut nici măcar o singură clipă prin cap ideea de a dona o mumie British Museumului". Sau, şi mai bine, păzeşte-l pe bătrînul Blake. Nu cumva

să evadeze!

Perkins era atît de abătut, încît aproape că nici nu mai sezisă ironia din glasul nostru (de fapt vorbise numai prietenul meu, dar trebuie să ştiţi că eu eram absolut de acord cu el).

– Spune-mi te rog, mai făcu Perkins o ultimă încercare, dumneata, maestre, crezi că bătrînul e chiar nevinovat?

– Lucrul e foarte probabil, admise detectivul. Dar apropo, inspectore Perkins, dacă dumneata ai fi fost vinovat, dacă dumneata ai fi furat această casă de bani, ce minciună ai fi spus ca să scapi?

– Domnule, se înfurie Perkins, un agent al Scotland-Yardului nici nu fură, nici nu minte.

– Dar nici imaginaţie nu are! adăugai eu.

– Să-ţi spun eu, inspectore Perkins, replică detectivul. Ai fi spus orice pe lume în afară de un singur lucru: că l-ai văzut pe hoţ cu o casă de bani în spinare.

Capitolul III
ÎN CARE MAI DISPARE ŞI UN CAL

Îndată ce ieşirăm din clădirea oficiului, ne aruncarăm într-o birjă care trecea întîmplător pe-acolo.

– La hipodrom, strigă detectivul.

Caii o porniră la galop, de parcă ei înşişi ar fi vrut să participe la marele derby de toamnă. Pe drum, legănat de arcurile moi ale birjei, îmi veni un gînd pe care-l împărtăşii detectivului.

– Ştii ceva, ca să trecem neobservaţi, hai să ne deghizăm în fachiri.

Şi, deşi în primul moment avusei impresia că propunerea mea îi surîde, prietenul meu mă asigură că ideea asta este cel puţin la fel de stupidă ca şi povestea cu coşarii. Îmi făcea impresia că mă persecută. Circulaţia era din ce în ce mai anevoioasă. Mulţimea cupeurilor

care staţionau înaintea porţilor monumentale, strigătele spectatorilor prea înflăcăraţi ne dădură de veste că ajunseserăm la destinaţie. Prietenul meu întinse o bancnotă vizitiului, eu îi strigai: „Păstrează restul!” şi ne amestecarăm amîndoi prin mulţimea iubitorilor de turf.

Hipodromul era supraaglomerat.

– Marele derby atrăsese nenumăraţi jucători pasionaţi şi încă o dată pe atîţia gură-cască. Cu greu izbutirăm să găsim două locuri, ce e drept cam înghesuiţi, la tribună.

Chemări fierbinţi şi înduioşătoare, injurii, apeluri emoţionante, blesteme, cuvinte de încurajare ce se transformau repede în fluierături şi huiduieli se adresau – de pretutindeni – unor nume curioase şi destul de rar întîlnite în familiile engleze cu tradiţie. Nume de soiul acesta: Cyclon, Ben Hur, Hercules, Tomohawk, Baiazid erau rostite cu intonaţiile cele mai felurile, urmînd o anumită gradaţie:

– Hai, Ben Hur, drăguţul tatii! Hai, scumpule! Bravo, Ben Hur, să trăieşti! Ptiu, lua-te-ar dracu’, Ben Hur. Vedea-te-aş înhămat la cotiga cu gunoi!…

Mărturisesc cinstit că la început îl tot căutam din ochi pe mister Ben Hur, cu legitima curiozitate de a vedea şi eu cum arată acest gentleman care suportă atît de stoic şuvoiul de invective fără a protesta în nici un fel şi fără măcar să răspundă printr-o provocare la duel.

Abia mai tîrziu, spiritul meu deductiv, care era mult mai dezvoltat decît al doctorului Watson, m-a făcut să înţeleg că atât Ben Hur, cît şi Baiazid şi chiar şi Hercule, departe de a fi nişte simpli gentlemani, erau de fapt nişte cai superbi cu un sînge cel puţin tot atît de pur ca al lordului pair al Regatului Unit şi care, în plus, alergau şi mai repede decît el.

Furat de frumuseţea cursei, aproape că şi uitasem pentru ce venisem la hipodrom. Prietenul meu mă readuse însă la realitate.

– Va trebui să mai aşteptăm; îl vom căuta pe jokeul nostru abia după sfîrşitul cursei: semnalmentele i le cunoaştem.

– Da, e blond, fumează ţigări indiene…

– … şi cîntăreşte aproximativ 51 de kilograme şi 200!

– Extraordinar! îi ştii şi greutatea?

– Bineînţeles! Asta a fost cel mai simplu. Puteai s-o afli şi dumneata, doctore, scăzînd greutatea sarcofagului din greutatea totalii a coletului care conţinea mumia, greutate care se afla înscrisă în registru. Ai văzut doar că l-am consultat!

Curiozitatea şi nerăbdarea mă gîtuiau. Oricît aş fi vrut să mă stăpînesc, îmi fu imposibil să nu-l întreb:

– Dar celelalte amănunte?… Că e vorba de un jokeu, că e blond sau că…

– Nu te înfierbânta, doctore! Ştii doar că-ţi strică la tensiune, mă potoli detectivul strîngîndu-mi uşor braţul: toate la timpul lor. Pînă una alta, hai să urmărim cursa ca nişte adevăraţi pasionaţi ai turfului.

– … cum şi sîntem, de altfel! completai eu lăsîndu-mă tîrît de desfăşurarea palpitantă a cursei.

Şi în mai puţin de cinci minute mă trezii strigînd şi eu din răsputeri: „Hai, Ben Hur! Hai, Ben Huuuurrr!!! Deşi, dumnezeu îmi este martor, că de la distanţa aceea n-aş fi putut să deosebesc nu pe Ben Hur de Hercules Doi, dar nici măcar de calul bunului Tom Oliwer, care-mi aduce în fiecare dimineaţă laptele. Însă un domn gras într-o redingotă lustruită, care stătea lângă mine, îmi aruncă o privire ucigătoare şi mîrîi ameninţător:

– Lasă-l pe Ben Hur! Strigă „Cyclon”!

– Dar ce ai matale cu Cyclon? Îţi place mai mult?

– Nu-mi place deloc, dar dacă iese, cîştig o avere! Am pontat pe el tocmai fiindcă nu e calul cel mai arătos. Asta înseamnă că pe el pariază foarte puţini şi deci cîştigul va fi mai mare.

– Aha! făcui eu neînţelegând nimic. Dar dacă tot ai vrut să alegi un cal prost, de ce n-ai pariat pe numărul 16, ăla din coadă?…

– Ei, nici aşa! Ce, ăla-i cal? rînji vecinul meu. Nu vezi că poţi să-i numeri toate coastele! Ba cred că nici nu le are pe toate! O gloabă. Mă mir că l-au mai băgat în concurs. O să moară pe drum şi o să încurce circulaţia! Şi dacă vrei să ştii, ascultă-mă pe mine: numărul 16 nici nu e cal! E o încrucişare între un catîr de Shetland şi o broască ţestoasă!

Şi, într-adevăr, cu muşchii încordaţi, cu gîturile intinse.. Cu zăbalele înspumate, caii străbăteau pista în mare viteză, foarte puţin distanţaţi unul de celălalt. Doar la urmă, nesigur pe picioare, şchiopătînd parcă, înainta anevoie numărul 16.

– Dacă iese Cyclon, mi se adresă din nou domnul în redingotă cenuşie, îmi clădesc o vilă, îmi cumpăr un yacht şi-mi mărit şi fata!

– Dacă iese, ţi-o iau eu! mă luă gura pe dinainte, uitînd o clipă de fermecătoarea Virginia Blake…

Dar calul nu mă puse la o asemenea încercare. Cînd ne aşteptam mai puţin, observarăm cum calul numărul 16 începe să se apropie de restul grupului, care înainta aproape bot lângă bot.

Deodată, făcînd nişte sărituri uimitoare, ajunse în dreptul penultimului cal, într-o frîntură de secundă îl întrecu.

Strigăte nemaipomenite izbucniră din toate părţile. Tribunele se transformară într-o mare înfuriată care-şi zvîrlea talazurile într-un vuiet ameţitor. Numărul 16 mai depăşi încă doi cai şi era acum în mijlocul plutonului. Încă un salt şi se afla lîngă Cyclon.

Domnul în redingotă cenuşie începu să-şi mănînce pălăria de pai. Cum, în mai puţin de 10 secunde, şi-o terminase, foarte galant i-am oferit-o pe a mea. Dar nici

nu ajunse la panglică, şi numărul 16 se apropia de fruntaşii cursei.

– Ce zici de mîrţoaga dumitale? se întoarse cineva către noi.

– Nu ştiu cine o fi pontat pe ea, spuse domnul în redingotă cenuşie, dar dacă are o fată de măritat, o iau fără nici un fel de discuţie.

În timpul acesta, în faţa ochilor stupefiaţi ai zecilor de mii de spectatori, se desfăşură cea mai uimitoare scenă din cîte le-a fost dat să asiste amatorilor de curse.

Executînd nişte salturi fabuloase, aproape fără să atingă pâmîntul, calul numărul 16 se desprinse de plutonul celorlalţi armăsari şi plutind parcă, se distanţă de ei atît de vertiginos, îi lăsă atît de mult în urmă, încît un moment avurăm impresia că restul cailor s-au oprit în loc. O tăcere apăsătoare cuprinse tribunele.

Toate binoclurile căutau să prindă în raza lor evoluţiile nemaiîntîlnite ale fantasticului patruped. Ceea ce părea şi mai straniu este faptul că numărul 16, departe de a-şi mişca picioarele cu repeziciune, plana elegant, abia schiţînd gestul de a sări.

Singurul care nu se lăsa tulburat şi-şi păstra sîngele rece era rivalul lui Sherlock Holmes, care fotografia calm, încercînd să fixeze pe peliculă spectacolul de neuitat la care asistam.

În schimb eu mă trezii din buimăceală abia cînd, într-un tunet asurzitor, tribunele se ridicară în picioare. Calul numărul 16 ajunsese primul la linia de sosire!

– Doctore, îmi atrase atenţia detectivul, ai observat cumva ce culoare de păr avea cîştigătorul derbyului?

– Cum să nu? Era roib.

– Nu calul, doctore, zîmbi îngăduitor amicul meu… Jokeul!

– Da’ ce de asta îmi ardea mie, să mă uit la părul jokeului?

– Păcat. Ai fi observat că era blond. Blond deschis, aproape alb. Cred că fotografia acestui jokeu prodigios merită s-o avem în colecţie. Să mergem să-l fotografiem.

Pornirăm către grajduri. Pentru a-l ajuta pe detectiv, m-am grăbit să deduc cum îl cheamă pe jokeu. Am izbutit acest lucru printr-o metodă de deducţie cu totul personală: am consultat programul alergărilor. Jokeul se numea Ezekiel Kraft.

Înainte de a ajunge la cabinele jokeilor, prietenul meu intră într-o toaletă. Eu aşteptai afară cîteva minute. Deodată de mine se apropie un gentleman împodobit cu o pereche de favoriţi impresionanţi. Avea aerul unui învăţător de la ţară care nu renunţase la moda veche.

– Ei, merge, doctore? mă întrebă gentlemanul cu o voce puţin răguşită.

– Iertaţi-mă, domnule, protestai eu, dar nu vă cunosc.

– Serios?! Nu sînteţi dv. autorul unui interesant tratat despre „vindecarea bătăturilor prin sugestie”?

– Ba da!

– Ei bine, eu sînt unul dintre pacienţii care s-au tratat astfel.

– Şi v-au trecut bătăturile?

– Nu, în schimb am izbutit să mă sugestionez că sufăr de reumatism.

Eram cât p-aci să-l pun la punct pe acest provincial ignorant printr-o remarcă nimicitoare, cînd hohotele sale de rîs m-au făcut să-l recunosc: profesorul cu reumatismul nu era altul decît marele detectiv londonez.

Da, chiar prietenul meu, care căpătase aerul acela de provincial amuzant printr-o metodă foarte simplă: îşi întorsese melonul pe dos, transformîndu-l într-o pălărie de pai, şi-şi lipise pe obraz favoriţii săi favoriţi.

– Maestre, eşti de nerecunescut! am exclamat eu. Dar nu crezi că este necesar să-mi schimb şi eu înfăţişarea?

– Mda… N-ar fi rău… Ce propui?

– Mie mi-ar plăcea tot fachir, dar cred că nu se prea potriveşte: un profesor de la ţară însoţit de un fachir de la oraş. Spune şi dumneata!

– Şi atunci? se frămîntă el.

Bineînţeles tot eu am găsit soluţia pentru a-l scoate din încurcătură;

– Mă voi deghiza în elev!

Dar n-a mai fost nevoie, deoarece prietenul meu a venit cu altă propunere, dacă nu la fel de ingenioasă, în schimb cu mult mai simplă şi mai lesne de pus în aplicare.

– Nu! Dumneata vei fi pur şi simplu nepotul meu. Iar eu, unchiul dumitale venit din nord, dornic să cunoască frumuseţile Londrei: turnul, Hyde-Parkul, catedrala şi, bineînţeles, hipodromul.

Vorbind, am ajuns înaintea Podokului şi am trimis un băieţaş să-l cheme pe Ezekiel Kraft. Jokeul nu se lăsă mult aşteptat.

– Vă prezint pe unchiul meu, sosit de curînd din provincie. Este un original în felul său. Deşi ajuns la o vîrstă înaintată, n-a vizitat încă Londra. Acum însă se răzbună. Vrea să vadă tot ce e interesant şi să imortalizeze totul pe placa fotografică. Cu cîteva clipe înainte a fotografiat statuia lui Nelson din Trafalgar Square, iar acum vrea să vă fotografieze pe dv. Sper că n-o să-l refuzaţi. Nici Nelson nu l-a refuzat.

– Nepotului meu îi place să glumească!... interveni venerabilul profesor.

Jokeul însă se făcu a nu pricepe gluma şi se arătă foarte puţin binevoitor.

– Nu prea-mi place să fiu fotografiat.

– Numai o dată... Pentru simpaticul meu unchi. Bineînţeles, o fotografie călare care să ne amintească întotdeauna formidabila dv. performanţă.

Cu toate ezitările jokeului, insistenţele mele l-au

convins; într-o clipă iată-l încălecat pe calul minune:

– Zîmbiţi, vă rog… Aşa… Păsărică…

Şi imaginea neuitatului cîştigător al derbyului ar fi rămas înregistrată pe placa fotografică dacă… Dar asta veţi afla într-unul din capitolele următoare.

Deocamdată noi eram deosebit de încîntaţi de această achiziţie, iar prietenul meu încercă în continuare să lege o conversaţie.

– A fost o cursă palpitantă, goana dv. a fost cu totul ieşită din comun.

– Chiar! cum de aţi alergat atît de repede? am căutat şi eu să anim discuţia.

Celebrul meu prieten însă mă întrerupse:

– Nepoate, decît să-l obosim pe mister Kraft, mai bine hai să fumăm câte o ţigară.

Îl văzui pe detectiv căutîndu-se prin buzunare şi în cele din urmă exclamînd:

– Ei drăcia dracului… Mi-am uitat tabachera acasă. N-aveţi cumva o ţigară, mister Kraft?

– De ce să-l mai deranjăm pe mister Kraft, am sărit eu. Îţi ofer eu o ţigară, dragă unchiule, deşi ştiam că fumezi numai pipă. Poftim…

Pretinsul profesor îşi alese o ţigară din tabachera mea, cu un dezgust a cărui semnificaţie mi-a fost imposibil s-o înţeleg. Erau ţigări cît se poate de fine.

Pentru că discuţia lîncezea, m-am gîndit să-i dau un nou impuls. Aşa că… luai un aer degajat şi întrebai aşa, pe departe:

– Apropo, mister Kraft, n-ai stat dumneata, din întîmplare, acum cîteva zile închis într-un sarcofag egiptean în chip de mumie?

Pe faţa lui Ezekiel Kraft nu se clinti nici un muşchi, în schimb, adresîndu-se prietenului meu, jokeul exclamă:

– Domnule, într-adevăr nepotul dv. pare a fi glumeţ, dar nu toate glumele sale sînt de cel mai bun gust. Vă

salut! şi se îndepărtă cu paşi apăsaţi.

Am rămas din nou singur cu celebrul detectiv.

Ah, de ce n-am eu măcar talentul lui Shakespeare ca să vă descriu privirea pe care mi-a aruncat-o.

– Eşti un troglodit, doctore! Parcă ai fi în serviciul Scotland-Yardului!

– Dar ce-ţi veni? făcui eu mirat.

– De ce mi-ai întins tu o ţigară, cînd eu i-am cerut lui?

– Ei, o ţigară… Doi şilingi, acolo… Pentru tine, dragul meu, aş fi capabil de orice fel de sacrificiu.

– Generozitatea dumitale, doctore, mă mişcă. Dar dacă n-ai fi fost atît de mărinimos, am fi avut acum încă o verigă sigură la lanţul deducţiilor noastre. La ora asta am fi ştiut dacă jokeul Ezekiel Kraft fumează sau nu ţigări indiene. Şi asta ar fi fost un lucru foarte important. Cît despre întrebarea cu mumia…

– Nu-nţeleg pentru ce te superi. În felul acesta am vrut şi eu să aflu dacă jokeul a fost sau nu închis în sarcofag! Şi asta ar fi fost la urma urmei la fel de important. Nu?

Nu ştiu dacă logica mea imbatabilă l-a făcut pe detectiv să renunţe la continuarea discuţiei, dar două focuri de revolver, amplificate de ecoul grajdurilor, ne făcură să alergăm către vestiarul de unde ieşise Ezekiel Kraft.

L-am găsit pe acesta zăcînd într-un lac de sînge. Fusese împuşcat, de la o distanţă de maximum doi metri, de către un necunoscut care dispăruse în mulţime.

Astfel s-a terminat cariera jokeului care a dat cea mai mare cotă de la întemeierea curselor de cai în Anglia.

Prietenul meu privi un moment în tăcere cadavrul, apoi strigă:

– Să nu pierdem nici o clipă! Repede la grajd să vedem calul! Dar bizarul animal care adusese nefericitului jokeu laurii derbyului de toamnă dispăruse.

Capitolul IV

ÎN CARE DISPAR CÎTEVA IMAGINI FOTOGRAFICE

Lucram la developarea fotografiilor făcute în ziua precedentă, când vocea groasă a prietenului meu îmi aminti – de dincolo de uşă – că micul dejun era gata.

– Perfect! îi răspunsei eu. Până se vor usca fotografiile, sînt cu totul la dispoziţia dumitale.

Mîncarăm în tăcere. Amîndoi eram foarte gînditori. El se gîndea adînc nu ştiu la ce, iar eu mă gîndeam tot atît de adînc la ce s-o fi gîndind el.

Cînd, deodată…

– Doctore! Iartă-mă, doctore!

– Nu-nţeleg…

– Cred că te-am subapreciat. Dacă ţi-aş fi ascultat sfatul ieri, la hipodrom, şi ne-am fi deghizat în fachiri…

– Amîndoi?

– Da, amîndoi… Poate atunci Ezekiel Kraft ar mai fi trăit…

– Păi vezi?… Dar de fapt ce legătură are deghizarea noastră cu asasinarea jokeului?

– Cum? Nu-ţi dai seama?

– Sigur că nu!

– Jokeul nu era decît un complice în această afacere misterioasă. Recunoscîndu-ne, a povestit asta capului bandei, care, desigur, îl aştepta în cabină. Iar acesta, temîndu-se că vom da de firul întregii combinaţii, l-a achitat pe loc. Morţii ştiu să tacă! Înţelegi?

– Înţeleg… înţeleg…

Şi, văzînd că tot eram porniţi pe panta unei discuţii, găsii că e tocmai momentul potrivit ca să fac şi eu lumină în cîteva probleme care de 24 de ore nu-mi mai dădeau linişte. Aşa că îndrăznii:

– Dar… de fapt… că veni vorba… de unde ştiam noi că mumia a fost jokeul?

– Judecînd după dimensiunile lăzii în care a stat ascuns, omul nostru era, cu siguranţă, foarte mărunt. De asemenea cîntărea foarte puţin. Asta am văzut-o în registru. Totuşi l-a doborît pe paznic dintr-o singură lovitură. Deci, un sportiv…

– Dar de ce tocmai jokeu? Putea fi şi boxer, de pildă…

– În fundul lăzii am găsit o bucăţică de zahăr..

– Chiar! Am observat eu că ai ridicat ceva… Probabil că omul s-a temut că va sta mai mult timp închis şi şi-a luat provizii de mîncare… Zahărul e foarte nutritiv…

– Da, dar face sete! mă întrerupse prietenul meu. Aşa că e ultimul lucru pe care l-ar fi folosit în acest scop.

– Atunci?

– I-a căzut pur şi simplu din buzunar. Am constatat asta după cele cîteva fire de tutun lipite de bucăţica de zahăr. Un sportiv de 51 de kilograme şi care poartă zahăr în buzunare, este după toate probabilităţile…

– Nu-mi spune, că ştiu! am sărit eu şi, hotărît să-l ajut în deducţiile sale, am făcut un efort cerebral, iar adevărul mi-a apărut limpede ca lumina zilei… Mda… Este, după toate probabilităţile, un jokeu!

– Faci progrese, doctore! Felicitările mele!

– E!… N-ai pentru ce… Şi un copil şi-ar fi dat seama… Dar de unde ştii culoarea părului?

– Am găsit un fir prins între scînduri.

– Ha, ha!… Grozav i-am mai dat de urmă… Adică stai! Mai e ceva… Cum a scos omul ăsta casa de bani? Pe unde a introdus macaraua? Uşa oficiului poştal e destul de mică. Iar ferestrele…

– Un moment! Să nu ne bizuim pe memorie cînd avem fotografiile luate la faţa locului.

– Chiar! De plăcile fotografice şi uitasem!

– Cred că sînt gata, nu?

– Precis! Şi sînt bucuros că ţi-am putut fi de folos cu modestele mele cunoştinţe în arta fotografiatului.

– Atunci, doctore dragă, să mergem să privim plăcile.

Cîtiva paşi… O uşă deschisă şi…

– Iată-le!

Stupoare! Gîtul mi s-a uscat, degetele au început să-mi tremure şi sudoarea rece mi-a acoperit fruntea. Fotografiile… Fotografiile la care lucrasem atâta şi de care prietenul meu avea neapărată nevoie…

– Unde sînt?…

Pe plăcile fotografice nu se înregistrase absolut nimic. Părea că fuseseră impresionate de o lumină puternică, care ştersese orice urmă de imagine. Să fi pătruns cineva în laborator şi să fi stricat clişeele. Era puţin probabil. Atunci, poate că aparatul era defect. Nu, nici asta nu era posibil. O altă fotografie, care mă înfăţişa pe mine, surîzător, alături de drăgălaşa Virginia Blake, izbutise perfect. Cred că puteam trece cu uşurinţă drept cea mai potrivită pereche din Londra. Virginia era minunată. Şi, bineînţeles, nici eu nu eram de lepădat, ba, dimpotrivă. Dar asta îl interesa prea puţin pe marele defectiv. El dorea fotografiile legate de furtul casei de bani, or, acestea se şterseseră.

Cum?

Nici Sherlock Holmes n-ar fi putut răspunde, cît era el de lăuudăros. De doctorul Watson ce să mai vorbim.

Dv., dragi cititori, puteţi? Nu cred!

Numai prietenul meu, fără să pară cîtuşî de puţin mirat îmi spuse calm:

– Da. E foarte limpede!

Ce era atît de limpede n-am îndrăznit să-l întreb. Detectivul mai adăugă:

– Eşti liber astă-seară, doctore?

– Desigur, cu clientela pe care o am sînt prea liber, oftai eu.

– Atunci haidem la muzeu.

– Ce, vrei să vizităm din nou antichităţile asiro-

caldeene, de care erai atît de interesat acum o lună?

– Nu, de astă dată, vom merge în sala de lectură. O să avem mult de lucru acolo.

Capitolul V
ÎN CARE DISPARE UN CREIER

Vestitul „reading-room” (sală de lectură) al marelui muzeu se află la nordul unui imens vestibul dominat de statuia lui Shakespeare. Pentru a ajunge în sala de lectură, trebuie să treci prin „sala inscripţiilor” şi să străbaţi apoi un coridor.

Biblioteca are forma unei vaste „rotonde” acoperite de o cupolă de sticlă cu un diametru de 43 de metri. Construită între 1855 şi 1S57, ea poate găzdui cu uşurinţă 485 de cititori simultan (la ora cînd am sosit, dacă erau zece mese ocupate!)[3].

Ajunşi în sală, am completat fişele şi am luat loc la o masă de lectură aflată în stînga sălii, unde am primit cele cîteva zeci de tomuri cerute. Erau volumele din colecţia „Buletinului Societăţii regale de fizică”. A fost o lectură cît se poate de pasionantă. Cînd eram gata să adorm, prietenul meu m-a trezit cu strigătul:

– Evrika! Am găsit!

– Ei, bravo! am murmurat eu somnoros. Atunci hai să mergem acasă să ne culcăm.

– Ba nu, doctore. Acum avem de făcut ceva mai important.

– Mai important? Ce anume?

– O vizită la Baskerville!

---

3 În atenţia celor care ar avea intenţia să ne acuze de plagiat: autorii povestirii de faţă recunosc încă de pe acum că, neavînd timp să viziteze Londra pentru o documentare temeinică la „British Museum”, şi-au permis să extragă descrierea bibliotecii din „Baedeker”; volumul „Londra” ediţia 1907, pag. 345.

*

Micuţa gară din Baskerville ne întîmpină destul de promiţător: o ploaie torenţială ne udă pînă la piele, iar vestea că unica birjă a orăşelului se răsturnase nu de mult într-o rîpă şi acum zăcea desfăcută bucăţi în curtea fierarului ne umplu inimile de bucurie.

Drumul de la gară pînă în oraş ni se păru interminabil.

– Lasă, doctore, nu te impacienta!Până la vila profesorului Mortimer mai avem încă o dată pe atît!

– Dar ce căutăm noi la profesorul Mortimer? Eu nici n-am auzit de numele ăsta pînă acum.

– Se cunoaşte, dragul meu, că n-ai urmărit cu suficient interes aprinsele dezbateri de la Societatea regală de fizică de acum zece ani.

– A, parcă, parcă… Dacă nu mă înşală memoria, profesorul Mortimer era preşedintele societăţii…

– Exact! Un savant de seamă, cu multe lucrări deosebit de interesante la activul său. Posedă numeroase brevete de invenţii în domeniul magnetismului şi este autorul unui vast studiu despre Newton.

– E drept, toate aceste calităţi îi fac onoare, dar de ce mergem noi tocmai la el? Şi de ce pe o asemenea ploaie?

– Pentru că relatarea furtunoaselor dezbateri acum 10 ani, care, de altfel, l-au şi determinat pe profesorul Mortimer să se retragă din viaţa ştiinţifică, mă face să cred că la el vom găsi cheia misterelor care ne frămîntă.

– Şi de unde cunoşti tu această relatare?

– Ah, doctore, ce naiba am făcut noi la „British Museum”?

– Nu ştiu. Eu am dormit.

– Iar eu am citit buletinul societăţii de fizică…

– Stai, stai… Nu-mi spune. Deduc. Acolo ai găsit o relatare.

– Bravo, doctore! Perspicacitatea dumitale ia proporţii considerabile.

– O, mulţumesc, am răspuns eu modest.

Un fulger lumină cerul pentru o clipă, iar în pulberea fină a stropilor de ploaie ne apăru în faţă silueta greoaie şi masivă a vilei lui Mortimer.

Construită în stil elisabetan, vila nu se deosebea cu nimic de majoritatea clădirilor de acest gen din Ţara Galilor. Poarta uriaşă, prinsă în canaturi grele, ferestre prelungi şi strîmte, împodobite cu vitralii care împiedicau şi mai mult picul de soare să pătrundă în încăperi, garniturile de lemn mîncate de carii, – toate dădeau o senzaţie de neprimitor şi de incomod. Balcoanele, cu tencuiala căzută, aninate superficial în locuri absurde, păreau că se pot desprinde pe neaşteptate.

Privind masiva clădire, un fior de gheaţă îmi trecu prin şira spinării. Fără să se lase intimidat de atmosfera cam sinistră, detectivul ridică inelul greu de fier care atîrna de poarta vilei şi ciocăni de trei ori.

Nu ne răspunse nimeni.

Detectivul insistă. Abia tîrziu se auzi un scîrţîit prelung, şi un ochi de geam se deschise undeva pe acoperiş. O voce răguşită, pe care n-am izbutit s-o identificăm dacă aparţinea unei femei sau unui bărbat, ne strigă răstit:

– Aţi greşit, nu-i aici!

– Atunci, hai să plecăm! am conchis eu.

Dar prietenul meu nu se dădu bătut.

– Cum am greşit dacă nici n-am spus pe cine căutăm.

– Pe noi nu ne caută nimeni. Plecaţi! E tîrziu. Şi geamul se închise cu un pocnet sec.

Detectivul bătu din nou. De astă dată auzirăm câţiva paşi tîrşiţi, un zăvor care se dă de o parte, şi, în sfîrşit, poarta cea grea se descinse. În spaţiul gol lăsat de ea şi luminat slab de un bec dinăuntrul clădirii, puturăm recunoaşte că posesorul glasului răguşit era o femeie,

dacă se putea acorda acest titlu bizarei arătări.

– Ce mai vreţi?

– Mătuşico, îl căutăm pe profesorul Mortimer, spuse vestitul detectiv, pe un ton care se dorea cît mai prietenos.

„Mătuşica” holbă un ochi, celălalt rămînîndu-i acoperit de o pleoapă ce atîrna inertă, încercă să-şi netezească părul răvăşit şi bolborosi:

– Pe profesorul Mortimer nu l-a mai căutat nimeni de zece ani.

– Ei, iaca! Îl căutăm noi. Şi detectivul spuse cine eram.

Cînd auzi cu cine are de-a face, o paloare cadaverică cuprinse obrazul bătrînei.

– Sînteţi poliţişti? murmură ea şi începu să tremure. Ce aveţi cu mine? Nu sînt vinovată! Credeţi-mă!… Nu sînt vinovată de nimic! Dacă aţi şti cum am trăit aici… Eram în drept s-o fac… Iertaţi-mă…

– Bine! te iertăm! am absolvit-o eu milos. Dar despre ce e vorba? Cu ce te-ai făcut vinovată?

Bătrîna ne privi bănuitor:

– Cum? Nu ştiţi?

– Habar n-avem! mărturisii eu cu sinceritate.

Trăsăturile babei se înăspriră din nou; un surîs viclean îi flutură pentru o clipă pe buzele vinete: „Aţi venit să mă trageţi de limbă… Degeaba!… N-o să vă meargă… Eu ştiu să tac ca un mormînt!”.

– Nu se prea vede! zimbi prietenul meu. De un ceas sporovăieşti într-una! Hai! Du-ne la profesor!

Bătrîna o luă înainte cu paşii ei tîrşiţi, ne conduse printr-un coridor strîmt, parcă într-adins atît de slab luminat încît să ne împiedicăm de găurile covorului, rupt de prea multă întrebuinţare.

La capătul coridorului intrarăm într-o cameră largă, cu mobilă multă, înghesuită.

La inceput mi se păru că nu e nimeni în încăpere. Apoi,

însă, luminat de flăcările focului din cămin, am găsit o ființă şi mai ciudată decît cea care ne întâmpinase la poartă.

Un bătrîn cu o frunte largă, cu plete lungi albe atîrnînd pe spate îşi încălzea mîinile zbîrcite la foc, iar ceea ce îţi atrăgea de îndată atenţia erau hainele sale, care mai păstrau încă urmele unei eleganţe de altădată, dar care acum erau îngrozitor de mototolite, de rupte şi de murdare.

Cînd vrăjitoarea îi comunică numele noastre, bătrînul sări din fotoliu şi veni către noi plin de entuziasm.

– Domnilor, îmi daţi voie să mă prezint. Sînt profesorul Mortimer. Oh, dacă aţi şti ce bucurie îmi procură vizita dv. Vă aşteptam! Vă aşteptam de zece ani.

– De zece ani? am întrebat eu stupefiat.

– Da, din ziua cînd am început să fiu urmărit.

– Urmărit de cine? se interesă marele detectiv.

Mortimer se apropie de noi, îşi duse un deget la buze, privi în jur cu prudentă şi ne şopti cu un glas tremurător:

– De profesorul Berrymore.

– Cel care v-a făcut interpelarea cu prilejul dezbaterilor de acum zece ani?

– Da, chiar el! Duşmanul meu neîmpăcat.

– Bine, aprobă foarte serios prietenul meu. Dar, după cîte ştiu, profesorul Berrymore a murit de mult.

Mortimer scutură din cap agitat.

– Nu-i adevărat, spuse el înăbuşit. Nu el a murit! Eu sînt mort.

Omul vorbea destul de serios, şi eu aş fi fost gata să-l cred; totuşi mi se părea destul de curios ca un cadavru să vorbească atît de curgător şi pe deasupra să mai dea şi din cap!

Deşi nu sînt fricos din fire, făcui prudent doi paşi înapoi şi îndrăznii să-i întreb:

– Dv. sînteţi chiar mort de tot?

– Pentru ce te miri? mi-o întoarse defunctul.

– Iertaţi-mă, dar… ştiţi… E prima oară cînd stau de vorbă cu un răposat!

– Să nu vă miraţi! ne sfătui profesorul. Eu sînt un mort deosebit.

– Ei, aşa da! îi şoptii eu prietenului meu. Asta lămureşte totul. Hai să mergem!

Celebrul detectiv mă bătu încurcat pe spate: „Stai, doctore. Ce spune dumnealui e foarte interesant…”.

– O fi, dar eu unul nu sînt deloc amator de discuţii d-astea, spiritiste!

– Gîndeşte-te totuşi. Profesorul Mortimer are nevoie de ajutorul nostru.

– Într-adevăr! Am o nevoie cumplită! întări profesorul. V-am spus doar că sînt urmărit şi jefuit.

– Şi jefuit, pe deasupra, făcui eu.

– Da! Mi se fură gîndurile!Creierul meu, creierul meu perfect, care era la un pas să dea lumii puterea de a se ridica alături de dumnezeu, a fost furat. Creierul meu a dispărut. Pricepeţi? Profesorul Berrymore mi l-a răpit. Iar acum gîndesc cu creierul lui. Îmi vorbeşte, îmi ordonă, îmi dirijează toate gîndurile, toate mişcările. Zi şi noapte, de zece ani. Şi mai ales noptea nu mă lasă să dorm. Îmi cotrobăieşte în laborator. În laboratorul meu, unde de zece ani n-a mai pătruns nimeni. Cheia o port asupra mea, iat-o! Şi cu toate acestea, el, profesorul Berrymore, vine în fiecare noapte, se urcă la etaj… la laboratorul meu… îl aud… îi aud paşii… Şi pisica e tot a lui…

– Care pisică? întrebarăm noi într-un glas.

– O pisică neagră, uriaşă, care se caţără pe balcoanele mele şubrede, care se tîrăşte pe acoperiş şi mă umple de groază. Am văzut-o de cîteva ori. Făptura ei gigantică, mişcările feline prevestesc moartea.

Extenuat de înflăcărarea cu care vorbise, profesorul îşi reluă, gîfîind, locul din faţa căminului. Acum nici nu ne

mai privea. Părea că ne ignorează cu totul şi că ascultă o voce neauzită pentru noi. Mortimer se încrunta, apoi zîmbea, în sfîrşit se chircea cuprins de o teamă de neînţeles şi deodată, pradă unei agitaţii extreme, începu să strige:

– Nu, nu vreau! Destul. De zece ani mă chinuieşti!

Profesorul Mortimer sări din fotoliul său şi se agăţă de braţul prietenului meu.

– Eşti detectiv… Ajută-mă… Scapă-mă de el… Auzi? Ascultă cum îmi vorbeşte. Îmi spune să vă ucid.

Deşi nu auzeam nici o voce, l-am sfătuit prieteneşte pe profesor:

– Nu te lua după el. Orice ţi-ar spune, fă-te că nu-l auzi!

Profesorul, cu ochii dilataţi de groază, privind parcă dincolo de zidirile sinistrei încăperi, continua să se zbuciume, rezistînd din răsputeri inamicului său imaginar.

– Nu, Berrymore… Acum nu te ascult… Nu! Nu pot!… Vreau linişte! Vreau să dorm…

Mortimer se linişti brusc. Şi, deodată, cu o voce duioasă, caldă, începu să vorbească visător: „Eu am dorit o lume mai uşoară… Ca un acord de simfonie care se înalţă peste cupolele oraşului… M-am războit cu legile lui Newton… Să înving gravitatea… Să dau lumii aripi… Şi eram atît de aproape de victorie, încît auzeam goarnele biruinţei… Dar el, Berrymore, nu m-a lăsat…”

Prietenul meu încerca să-l reaşeze pe sărmanul bătrîn în fotoliu, dar, cuprins din nou de agitaţia sa, Mortimer începu să se adreseze iar cu o violenţă mereu crescîndă, inamicului său:

– Te urăsc, Berrymore… Vreau bani! Bani mulţi! Îmi trebuie bani ca să-mi cumpăr liniştea!…

Încăperea răsuna de strigătele lui asurzitoare…

– Vreau să dorm. De zece ani n-am dormit. Lasă-ină în pace, Berrymore!…

Deodată, îndărătul nostru, auzirăm o voce răspicată care spuse poruncitor: „Gata! Berrymore a plecat!”.

Am sărit speriat să văd cine vorbise: în uşă se afla un bărbat înalt, smead, cu o faţă luminată de un zîmbet cuceritor. Eleganţa lui neostentativă, plină de bun-gust, contrasta cu haosul din odaia profesorului.

Înclinîndu-şi capul într-un salut scurt adresat nouă, noul venit se apropie de profesor, îl luă de braţ şi – plin de duioşie – îl scoase din cameră, liniştindu-l ca pe un copil:

– A plecat? întreba profesorul. Adevărat?

– Adevărat… linişteşte-te!… Eşti obosit…

– Şi pisica?… N-o să mai vie?…

– Noaptea asta, nu.. Du-te în camera ta şi te culcă… Prietenul meu… Sărmanul meu prieten.

După plecarea profesorului, frumosul bărbat se înclină respectuos:

– Îmi daţi voie, domnilor, să mă prezint: doctor Pedro Alvarez, conferenţiar la Universitatea din Montevideo.

– Ne pare bine, mă înclinai eu, zîmbind la fel de cuceritor. Noi sîntem…

Dar tînărul mă întrerupse.

– Inutil! Numele dv. îmi sînt cunoscute… Şi sînt încîntat că am prilejul să cunosc personal doi oameni a căror faimă s-a răspîndit în întreaga lume. Totuşi îmi veţi da voie să-mi exprim surprinderea de a vă găsi la o oră atît de înaintată în casa nefericitului meu prieten, profesorul Mortimer.

– Nu trebuie să vă mire, domnule, îl încredinţă vestitul detectiv londonez. Iată: amicul meu, aici de faţă, este pe punctul de a termina o monografie despre Isaac Newton. Or, în acest domeniu cine ar putea fi mai specialist decît profesorul Mortimer.

– Da, sigur… am adăugat eu. Cine m-ar putea ajuta mai… mai bine… ca să… că altfel, vedeţi, stau, aşa, cu lucrarea neterminată…

– Da, mărturisesc, începu doctorul Alvarez, că pentru acelaşi motiv am venit şi eu de la Montevideo, în urmă cu două luni... Mă preocupă în special problemele gravităţii. Numai că n-am reuşit să aflu nimic. Vedeţi dv., de la acea memorabilă şedinţă când profesorul Mortimer a încercat să demonstreze cu ajutorul unui aparat posibilitatea desfiinţării gravităţii – din păcate fără să reuşească - o boală gravă a pus stăpînire pe creierul său. Şocaţi de reacţia savanţilor din Societatea regală (şi mai cu seamă de acuzaţiile grave ale profesorului Berrymore, decedat în urmă cu cîţiva ani), asistentul profesorului Mortimer, Hans Hugemvalter, s-a sinucis, iar profesorul... l-aţi văzut... Din nefericire pentru ştiinţă, nimic nu se mai poate scoate de la sărmanul meu prieten, profesorul Mortimer.

Vădit întristat, detectivul strînse mîna doctorului Alvarez şi îşi mărturisi compasiunea pentru nefericitul savant.

– Îmi pare sincer rău, domnule!... în cazul acesta, nu vă mai stingherim.

– V-aş fi invitat să petreceţi noaptea aici, răspunse Alvarez, dar, după cum vedeţi, locuinţa profesorului este într-o totală neorînduială. Veţi dormi mai bine la hotelul „Coroana imperială”, cel mai confortabil hotel din Baskerville; de altfel şi singurul! adăugă el surîzînd.

Bătrîna o luă din nou înainte, fără a ne învrednici nici măcar cu o privire.

Dar în clipa în care prietenul meu, mare cunoscător de oameni, îi strecură în mînă o monedă de argint, baba cloanţa ne şopti:

– Feriţi-vă... Să ştiţi că nu e nebun... Se preface... Lucrează... Noaptea lucrează... L-am auzit eu... Am văzut lumină în laborator!

– În laboratorul în care n-a intrat nimeni de zece ani? o ironizai eu. Poate ai văzut atunci şi pisica neagră!

Bătrîna făcu o grimasă de spaimă şi murmură:

– Da… Am văzut-o…

– Cum?

– O pisică uriaşă, neagră. Se tîrăşte sub streaşină… Sare din balcon în balcon… Ca un duh… ca un suflet fără odihnă, o umbră venită de pe lumea cealaltă…

Capitolul VI
ÎN CARE DISPARE CURAJUL BIETULUI DOCTOR

Nici nu ştiu cum am ajuns la hotel. Camera destul de mohorîtă mi se părea totuşi un castel însorit faţă de locuinţa sinistră a profesorului Mortimer.

Inima îmi bătea încă nebuneşte. Sau poate nici nu-mi mai bătea deloc. Nu ştiu. Fapt este că neobişnuitele scene prin care trecusem erau „prea mult” pentru mine. Doborît de emoţiile de peste zi, cum m-am întins pe pat, am auzit o muzică stranie executată parcă de un cor de pisici, şi un întuneric din ce în ce mai opac a început să mă învăluie…

Am încercat să mă ridic din pat. Îmi era cu neputinţă. Deodată în odaie intră profesorul Mortimer.

– Sînt mort! spuse el. Şi dumneata eşti mort, doctore! Un mort deosebit!

Dar parcă mai era cineva lângă el: un necunoscut.

– Îmi dai voie să ţi-l prezint pe profesorul Berrymore, spuse Mortimer rîzînd cu hohote.

M-am uitat mai atent la faţa lui Berrymore. Parcă semăna cu cineva… Dar cu cine?… Ah, mi-am amintit: era una şi aceeaşi persoană cu jokeul Ezekiel Kraft. Dar ce ducea de căpăstru? Dumnezeule!… Calul cîştigător al derbyului.. Un cal în camera mea!… La ora asta şi fără permisiunea directorului hotelului.

Călare pe cal, antica mumie din sarcofagul de la Oficiul poştal îmi poruncea să car în spate case de bani de

diferite dimensiuni, dar toate de la două tone şi jumătate în sus!

Pe neaşteptate însă, încăperea se lumină: în faţa mea se afla Virginia Blake, care-mi surîdea cu nemărginită drăgălăşenie. Scumpa de ea!… Cum s-a gîndit la mine… Să vină să mă vadă… Şi mi-a adus şi un cadou: o pisicuţă mică şi tuciurie ca un ghem de lînă neagră… Cum torcea pisicuţa asta!… Şi cum se mai juca. Şi cum mai creştea… Creştea, creştea într-una… Mai mare… Tot mai mare… Ochii fosforescenţi îi străluceau plini de cruzime. Pe neaşteptate, teribilul animal îmi sări pe piept şi începu să mă zgîlţîie cu ghearele sale ascuţite şi sîngeroase…

Mă înăbuşea… Mă strivea… Abia am avut puterea să horcăi:

– Fie-vă milă… Fie-vă milă de un biet cadavru fără apărare.

– Hai, doctore! Trezeşte-te! Sînt eu, prietenul dumitale!

Am deschis ochii buimăcit: aplecat peste mine am zărit faţa energică a marelui detectiv.

Am îngînat: „Dar ce e? Cît e ceasul?”.

– Aprope miezul nopţii.

Folosind metoda corelaţiilor logice, introdusă în criminalistică de însuşi Sherlock Holmes, am izbutit să deduc că apariţiile ciudate din odaia mea nu fuseseră altceva decît imaginile unui vis oribil.

– Am venit să te iau! îmi zise detectivul.

– Slavă domnului! Avem vreun tren spre casă?

– Nu!

– Nu-i nimic. Acasă merg şi pe jos!

– Dar nu mergem acasă, doctore! Trebuie să facem încă o vizită vilei profesorului Mortimer.

– Cînd? Acum, la miezul nopţii?

– E cel mai nimerit moment pentru a ne convinge cît de nebun este în realitate profesorul.

– Dar eu nu sînt atît de curios să aflu! Şi nici nu doresc

să mă întîlnesc cu diferite pisici de toate culorile şi dimensiunile!

– Cum, doctore? se indignă prietenul meu… Crezi într-adevăr că există această pisică uriaşă?

– Nu! Eu nu cred! Dar dacă există?

– Atunci, conchise detectivul, mă voi duce singur!

– Nu! Să nu faci una ca asta! sării eu. Nu pot să te las singur acolo!

– Mulţumesc, doctore!

– Aşa că ia cu tine un flăcău din sat.

– Imposibil, prietene! Afacerea e prea delicată. Mie îmi trebuie un ajutor de nădejde. Nu uita că de curajul şi iscusinţa noastră depinde salvarea lui John Blake, tatăl drăgălaşei Virginia.

La auzul acestui nume, nu putui rezista şi într-o clipă eram îmbrăcat; mai ales că-mi şi spuneam: decît să rămîn din nou singur, mai bine în focul primejdiei, dar alături de neînfricatul detectiv.

*

Gardul curţii lui Mortimer nu era prea înalt, aşa că nu ne fu grea să-i escaladăm. Pitulîndu-ne de-a lungul unor tufe, am ajuns repede în spatele clădirii. Casa era cufundată în întuneric. Vîntul vîjîia lugubru printre crengile desfrunzite ale copacilor, lovindu-le una de alta cu un zgomot de oase sparte, ca într-un roman de groază. Luna scăpînd pentru o clipă din învăluirea norilor, făcu să lucească o fereastră de la etajul superior al vilei.

– După toate probabilităţile, cred că acolo trebuie să fie laboratorul, şopti detectivul…

– Vezi că nu se întîmplă nimic? făcui eu încîntat. Aşa că hai să mergem, să nu răceşti. Pe umezeala asta…

Blestemată propunere! Se vede că deocheasem situaţia. Pentru că chiar în clipa aceea o umbră prelungă

ţîşni de sub acoperiş şi – într-un salt surprinzător – se agăţă de unul din balcoane.

– Pisica!! bîiguii eu. Ai văzut-o?

Detectivul nu-mi răspunse. Privea încordat la apariţia fantastică care evolua pe zidurile vilei: era un animal enorm, cu mişcări feline, fantomatice. Deci pisica exista! Un nou salt ne smulse un strigăt de uimire.

– O să cadă!

Dar nu se întîmplă nimic. Intre balconul şi streaşina ferestrei de care se agăţase era o distanţă considerabilă, şi totuşi pisica o străbătuse cu uşurinţa unui acrobat neîntrecut.

– Dumnezeule, ce săritură! murmurai eu. Numai de n-ar sări şi peste noi.

Detectivul mă strînse de braţ.

– Priveşte, şuieră el. A dispărut pe fereastra laboratorului.

Abia avui răgazul să răsuflu uşurat, că detectivul scoase din buzunar pistolul şi-mi porunci scurt:

– Hai şi noi!

– Sper... Sper că n-ai pretenţia să mă caţăr şi eu pe burlane!?

– Nu! Vom intra pur şi simplu pe uşă!

Şi alergă cu toată viteza spre intrarea de serviciu.

În clipa în care am ajuns lîngă el, uşa fusese deja deschisă cu ajutorul unui „passe-par-tout”. Abia intrarăm însă în vestibul, că auzirăm un ţipăt ascuţit. În raza galbenă a lanternei mele de buzunar, apăru obrazul schimonosit de spaimă al bătrînei menajere:

– Să nu mă arestaţi, ţipă ea.

– Dumneata trează la ora asta? se miră detectivul.

– Nu sînt vinovată! bolborosi baba. Jur că nu sînt vinovată. Spun tot... spun tot...

– Ai să–mi spui mai tîrziu! ordonă prietenul meu. Acum du-ne la laborator ’

Femeia începu să urce o scară şubredă cu o agilitate surprinzătoare pentru vîrsta ei, şi – după cîteva clipe – cu acelaşi „passe-par-tout” uşa laboratorului era dată înlături. Înăuntru însă nu era nimeni. Pisica neagră se făcuse nevăzută la fel de misterios după cum apăruse.

Să fi fost doar o halucinaţie? Un rezultat al nervilor noştri surescitaţi?… Vocea răguşită a lui Mortimer nu-mi dădu răgazul să-mi răspund la întrebare:

– Anita!… Anita!… strigă el. Ce e zgomotul ăsta? Cine umblă în laboratorul meu?

Celebrul defectiv coborî grabnic scara şi aprinse lumina în vestibul.

– Ce cauţi? Ce mai vrei aci? întrebă Mortimer.

– Liniştiţi-vă, domnule profesor… încercă amicul meu să-l potolească. Dar bătrînul nebun izbucni într-o nouă criză de furie. Mă ţintui cu o privire halucinată şi-mi strigă:

– Degeaba te mai prefaci. Acum te recunosc! Eşti profesorul Berrymore. Dar e degeaba! Nu-mi mai poţi face nimic! Am aflat adevărul! şi, întinzînd spre mine un deget descărnat, chicoti: Acum ştiu: eşti mort!

– Încă puţin şi s-ar putea să aveţi dreptate! îngăimai eu, mai mult pentru mine…

– Profesore Mortimer, interveni brusc detectivul: cum s-a sinucis asistentul dv?

– Cine? Hans Hugenwalter? încercă să-şi amintească profesorul. În Tamisa… S-a aruncat în Tamisa…

– Şi i s-a găsit cadavrul?

– Nu!… Nu ştiu… Lăsaţi-mă să dorm…

– Anita! condu pe domnul profesor! porunci detectivul menajerei. Apoi, întorcîndu-se spre mine, îmi şopti:

– Hai să vizităm şi camera doctorului Alvarez…

Tiptil, cu o mulţime de precauţii, detectivul deschise uşa opusă camerei profesorului. Stupoare! Odaia era goală!

– Mă aşteptam… murmură prietenul meu.

Raza gălbuie a lanternei lunecă pe pereţi, cercetă tavanul, zăbovi o clipă asupra ferestrei deschise şi se opri în sfîrşit, pe podea, unde zăceau aruncate o pereche de ghete de culoare neagră.

– Frumoase ghete! fluieră admirativ marele detectiv. Cam cît pot să cîntărească?

– Nu-nţeleg, făcui eu mirat… Nişte ghete?… Cel mult un kilogram, un kilogram jumătate…

– Da?… ia prinde una! şi detectivul îmi aruncă una din ghete.

Sfinte Antoane! Fu cît pe aci să mă dărîme. Abia puteam s-o ţin în mînă!

– Ce ghete mai sînt şi astea? întrebai eu.

– Foarte practice. Cu tălpi de plumb sună răspunsul amicului meu.

– Bine, dar au peste zece kilograme fiecare. Pentru ce? Şi… Şi Alvarez ăsta unde o fi?

– Îl găsim noi îndată!

– Nu e nevoie! Sînt aici, domnilor! răsună în spatele nostru vecea puternică a conferenţiarului din Montevideo.

În uşă, întins pe jos, stătea el. Doamne! Era îmbrăcat într-un tricou negru, întins pe trup. Dar de ce întins pe jos? În mîini ţinea o cutie metalică, asemănătoare cu un aparat de fotografiat, cu obiectivul îndreptat spre noi.

– Sînt la dispoziţia dv., rîse Alvarez. Dar sînt dezolat că nu vă pot primi într-o poziţie mai onorabilă, mai demnă de un biped evoluat şi, prin definiţie, vertical, cum este omul, dar…

– Dar vă lipsesc ghetele! îl completă detectivul. Ghetele cu tălpile de plumb.

– Aha. Ştiţi deci…

– Da, ştim! încuviinţă neîntrecutul criminalist. Ştim chiar mai mult decît vă închipuiţi dv!

– Da, ştim, adăugai şi eu, domnule… domnule…
– Alvarez, mă ajută conferenţiarul.
– Nu! îl contrazise detectivul. Domnule Hans Hugenwalter.
– O, vasăzică mă cunoaşteţi!… Cu atît mai bine. Numele de Alvarez îmi devenise teribil de antipatic.
– Mă rog. Atunci, domnule Hugenwafter, de ce l-ai ucis pe Ezekiel Kraft? Unde ai ascuns casa de bani sustrasă de la Oficiul poştal?
– Parcă te lăudai că ştii toiul, domnule Sherlock Holmes al doilea!
– Dacă nu chiar totul, în orice caz cea mai mare parte! Şi îţi voi demonstra… Am stabilit deci că numele dumitale este Hugenwalter. Ai fost asistentul profesorului Mortimer şi ani îndelungaţi ai lucrat alături de el la rezolvarea unei tulburătoare probleme: „ce este gravitatea”? Aţi descoperit împreună că toate corpurile sînt atrase către centru! pămîntului datorită unor corpusculi aflaţi în structura materiei, corpusculi pe care i-aţi botezat „gravitroni’’. Mai mult decît atât: profesorul Mortimer a inventat şi un aparat cu care să anihileze aceste particule.
– Inexact! preciza Alvarez, alias Hugenwalter. Gravitronii nu pot fi distruşi. Nimic nu se distruge în natură. Totul se transformă, la fel şi energia gravitronilor. Datorită aparatului nostru…
– Nu „al nostru”, ci al profesorului Mortimer, îl puse la punct – la rîndul său – detectivul.
– Mă rog. Cum doriţi dv. Datorită acestui aparat, gravitronii îşi încetează acţiunea lor specifică şi încep, în schimb, să emită radiaţii termoluminoase. În felul acesta, noţiunea de greutate a corpurilor dispare, rămînînd numai noţiunea de masă.
– Văd că apreciezi la justa ei valoare marea invenţie a profesorului. De aceea, probabil, în ziua fatalei

experienţe de la Societatea regală de fizică nu te-ai sinucis, aşa cum ai vrut să laşi impresia, ci pur şi simplu ai dispărut cu aparatul lui Mortimer. Cu invenţia profesorului, care reuşise!

– Cum?! m-am mirat eu. Invenţia a reuşit…? Păi… îmi amintesc perfect… Toate ziarele scriau că…

– Ziarele greşeau! mă întrerupse prietenul meu. La fel şi profesorul Berrymore, care l-a acuzat pe Mortimer de înşelătorie! Singurul om care cunoaşte adevărul, şi detectivul întinse degetul ameninţător spre omul care parcă se zvîrcolea întins în pragul uşii, erai dumneata!

– E adevărat! recunoscu Hugenwalter. Dar am lucrat împreună la această invenţie. Şi eu nu puteam suporta ca profesorul Mortimer să se bucure singur de succes. Şi atunci…

– Ai distrus prototipul! Iar cu celălalt aparat construit concomitent cu primul ai dispărut. Apoi timp de zece ani n-ai făcut altceva decît să aştepţi moartea profesorului pentru a breveta invenţia pe numele dumitale. Cînd te-ai întors în Anglia?

– Acum trei luni. Eram ruinat. Pierdusem totul. Poliţia mă urmărea.

– Ajuns în Anglia, continuă detectivul, în complicitate cu jokeul Kraft, ai dat lovitura de la Oficiu! poştal, degravitronizînd casa de bani cu ajutorul aparatului lui Mortimer.

– Bine, dragă, mă bucurai eu, dar asta înseamnă că Blake n-a minţit; că, într-adevăr, a ieşit cineva cu casa de bani în spate!

– Adevărat! încuviinţă rivalul lui Sherlock Holmes. Şi mi-am dat seama de asta abia în ziua cînd am intrat la derby…

– La derby?… Şi mie de ce nu mi-ai spus nimic?

– Am crezut că şi dumneata ai înţeles! Nu se putea să nu stabileşti o legătură între calul numărul 16, care a

cîştigat cursa atît de fantastic, şi casa de bani. Amîndouă erau lipsite de greutate. Atunci am făcut asociaţia între ele şi scandalul stîrnit în presă cu zece ani în urmă de afirmaţiile unui savant nebun care ar fi biruit legile gravităţii

Hugenwalter rînji.

– Pe atunci nu era nebun…

– Ştiu! Mi-am dat seama de aceasta citind expunerea lui atît de logică din „Buletinul societăţii regale”. Iar, în afară de profesor, asistentul lui era singurul om care mai cunoştea secretul „degravitronizării”, singurul care ar fi putut poseda un al doilea aparat.

– Care îl posedă încă! strigă Hugenwalter triumfător. Iată-l!

Şi pretinsul conferenţiar de la Montevideo ne arătă cutia metalică pe care o ţinea în mîini.

Marele detectiv schiţă o mişcare, pe care Hugenwalter n-o trecu neobservată:

– Atenţie! urlă el. Vă interzic orice mişcare. Acest aparat, cu o înfăţişare atît de inofensivă, vă poate fi fatal! Este de ajuns să apăs pe acest buton pentru ca să ajungeţi şi voi în aceeaşi stare în care mă găsesc şi eu. O singură fracţiune de secundă este suficientă pentru a vă degravitroniza complet. O clipă doar, şi trupurile voastre nu vor mai cîntări nimic. Nici cît un fulg de porumbel. Nu vă veţi mai simţi membrele. Nu veţi mai putea sta în picioare. Vă veţi pierde echilibrul. De două luni… De 60 de zile… De 60 de zile şi 60 de nopţi, din pricina unui accident stupid, trăiesc în acest coşmar. De 60 de zile şi 60 de nopţi port aceste tălpi de plumb pentru a putea merge în picioare… Şi ce efort, ca să mă mişc. Eu, care ştiam să reglez aparatul, astfel ca să reduc greutatea oricît de mult sau oricît de puţin aş fi dorit, am avut ghinionul ca mie însumi să-mi neutralizez gravitronii aproape în întregime. De 60 de zile încerc zadarnic să-l

conving pe profesor să-şi reia lucrările, pentru a găsi şi reciproca acestei înspăimîntătoare invenţii pentru a putea reface forţa gravitronilor… Şi de 60 de nopţi mă tîrăsc ca un şarpe, mă caţăr şi săr din balcon în balcon, ca să pot intra în laborator şi să încerc să lucrez singur, şi construiesc singur, folosind instrumentele şi vechile calcule ale profesorului, un aparat care să-mi redea greutatea!

– Vasăzică… pisica neagră… murmurai eu, tot matale fuseşi! Să mori de rîs! Ştiţi să prindeţi şi şoareci?

– Da! mă fulgeră cu privirea fostul simpatic conferenţiar. V-am prins în cursă ca pe nişte şoareci. Vreau să trăiţi şi voi drama mea! Aţi citit desigur povestirea lui Chamisso, „Omul care şi-a pierdut umbra”. Tragedia lui Peter Schelmill este de un milion de ori mai puţin tristă decît a mea… şi a voastră… Pentru că şi voi o veţi cunoaşte… Acum… Aici… Iată, pun aparatul în funcţiune

N-am mai fost în stare să rabd. M-am repezit spre Hugenwalter. L-am mai auzit pe detectiv strigîndu-mă înspăimîntat şi apoi pe fizician hohotind:

– De-acum nu mai sînt singur… De-acum nu mai sînt singur…

Capitolul VII
ÎN CARE DISPARE GREUTATEA SĂRMANULUI DOCTOR

Întîi nu mi-am dat seama că se întîmplase ceva deosebit cu mine. Abia cînd l-am zărit pe Hungenwalter strîngînd aparatul la piept şi sărind prin fereastra deschisă, în gol, m-am gîndit că aş putea face la fel. Fără să mai iau seama de strigătul detectivului care mă chema înapoi, m-am aruncat şi eu după asistentul lui Mortimer. În urechi îmi răsuna vocea prietenului meu: – Doctore, stai! Nu sări! Stai! Dar era prea tîrziu… Sărisem!

De la etaj! Şi totuşi nu mi se întîmplă nimic grav. Mai uşor decît un fulg, am aterizat dincolo de gardul grădinii. Plutisem incîntat de plăcerea zborului şi invidiam păsărelele care cunoşteau din plin această satisfacţie.

Oare de ce nu mă născusem rîndunică sau pitpalac? Ce plăcut ar fi fost. Nu mai studiam medicina, nu mai urmăream bandiţi ca Hugenwalter. Nici cuc n-ar fi fost rău.

Apropo de Hugenwalter. Nefericitul aterizase puţin mai departe de mine, iar acum alerga ca ieşit din minţi. Eu, după el… Cu o sută de kilometri pe oră. Cu două sute… cu o mie… Nu ştiu… Fugeam, săream peste garduri. Ieşisem din oraş. Traversam un lan nesfîrşit de grîu, apoi o şosea. Intrarăm în oraşul vecin. Hugenwalter se afla mereu înaintea mea fugind desperat, iar eu îmi propusesem să-l prind cu orice preţ.

La un moment dat, eram cît pe-aci să pun mîna pe el; dacă ne mai despărţeau 2—3 kilometri. O distanţă cu totul neînsemnată pentru un degravitronizat ca mine. Ne pomenirăm însă despărţiţi de un şir interminabil de trăsuri. Era o înmormîntare. Aş fi vrut să mă opresc. Dar era prea tîrziu, aşa că mi-am scos pălăria pios şi am sărit. Într-o fracţiune de secundă eram cu mult deasupra carului funerar şi aş fi putut chiar să mă oglindesc în cozorocul lucitor ai vizitiului. O babă zărindu-mă, îşi făcu repede cruce, presupunînd că nu eram altcineva decît sufletul răposatului, care acum se înălţa la cer. Ce confuzie regretabilă!

Între timp, Hugenwalter cîştigase teren. El ajunsese la Londra cînd eu abia ieşeam din Westham. Ca o săgeată, străbătui şi această distanţă, iar acum alergam amîndoi pe bulevardele capitalei. Goana nu mă împiedica însă să filozofez: dintre toate vieţuitoarele, cel mai înalt sare puricele; ei, aş fi vrut să cunosc puricele căruia i-ar fi dat mîna să se întreacă cu mine!

Trecătorii se priveau buimaci. Unii credeau că visează. Alţii îşi scuipau în sân.

Hugenwalter se avîntase de-a lungul parapetului Tamisei şi se îndrepta vertiginos spre port. Acolo, în înghesuială, în forfota docurilor, ar fi reuşit cu siguranţă să-şi piardă urma. Dar asta nu trebuia să se întîmple. Un efort supraomenesc şi eram, în sfîrşit, lîngă el. M-am azvîrlit asupra lui cu intenţia de a-i demonstra superioritatea cunoştinţelor mele de… jujitzu… Voiam să mă răzbun pentru tot ce-mi pricinuise. Auzi dumneata! Să se lege de gravitronii mei! Dar n-a mai fost nevoie; ferindu-se de pumnii mei distrugători, Hugenwalter lunecă şi căzu în Tamisa. Desigur, apa l-ar fi ţinut la suprafaţă dacă n-ar fi avut ghinionul să cadă tocmai în vîrtejul creat de zbaturile unul remorcher. L-am mai văzut o dată scoţînd capul din valuri, apoi, sfîrtecat de uriaşa roată a remorcherului, dispăru la fund…

Am mai auzit ca prin vis ţipătul unei femei, fluieratul unui poliţist… Apoi totul începu să se învîrtească cu mine, mă înecă o negură deasă… şi… n-am mai ştiut nimic…

Capitolul VIII
ÎN CARE NU MAI DISPARE NIMIC

Când am deschis ochii n-am zărit decît o pată albă, nesfirşită… Apoi pata s-a întunecat şi, ca printr-o ceaţă, am desluşit o siluetă omenească aplecată deasupra mea. Un miros pătrunzător de medicament îmi stăruia în nări. Unde mă aflam? Ce se petrecuse cu mine?

Silueta omenească prinse un contur mai precis şi curînd am putut să recunosc zîmbetul ilustrului meu prieten.

I-am văzut buzele mişcîndu-se, însă abia într-un tîrziu am auzit ce-mi spunea:

– Sînt mîndru de dumneata, doctore! Te-ai purtat ca un adevărat erou!

– Erou eu?… Glumeşti…

– Deloc! Şi de trei luni de cînd zaci fără cunoştinţă nu e zi în care să nu te vizitez aici la spital şi – privindu-ţi chipul – să mă felicit că mi-am ales un prieten ca dumneata!

– Cum? Sînt la… sînt la spital? am bîiguit eu neîncrezător.

– Da, doctore! Dar acum ţi-ai revenit. Eşti aproape complet restabilit, aşa că în curînd vei putea părăsi patul.

– Dar cum?… Cum voi putea merge?… Asupra mea nu se mai aplică legile gravităţii… Nu mai cîntăresc aproape nimic. Şi cînd te gîndeşti că o viaţă întreagă am făcut cură de slăbire, m-am chinuit cu pline prăjită şi cartofi fără sare, doar – doar o să pierd şi eu un kilogram, două… Şi acum le-am pierdut pe toate! E îngrozitor!…

– Linişteşte-te, doctore. Am vorbit cu profesorul Mortimer. În asta constă eşecul invenţiei lui.

– În care „asta”?

– Gravitronii neutralizaţi se refac. Se regenerează prin ei înşişi. Cu timpul vei reveni singur la greutatea normală.

Am murmurat:

– Sînt atît de fericit… Atît de fericit…

Şi am leşinat din nou.

*

Şi într-adevăr, prietenul meu a avut dreptate. Încet-încet gravitronii mei au reînceput să funcţioneze.

Curînd am cîştigat serios în greutate: ajunsesem să cîntăresc patru kilograme două sute! Ca un nou născut! Şi am speranţa ca pînă la sfîrşitul anului să ating din nou suta. Suta mea de altădată!…

O rază caldă de soare se strecură în odaia mea de convalescent. Şi o dată cu ca, şi mai luminoasă, şi mai veselăr intră – strălucitoare ca o zi de primăvară – drăgălaşa Virginia Blake.

Se repezi la mine, îmi strînse mîinile şi – cu glasul întretăiat de emoţie – îmi spuse pe nerăsuflate:

– Cum să vă mulţumesc, doctore? Cum să vă mulţumesc? Banii furaţi au fost găsiţi. Tatăl meu a fost eliberat. Şi toate astea, datorită numai dumneavoastră. Am citit în ziare despre aventurile prin care aţi trecut; despre urmărire, despre lupta cu banditul acela fioros… Sînteţi un erou!

– Un mare erou! încuviinţă celebrul criminalist. Doctorul Watson ar fi putut fi invidios pe el! Dar ce spun eu Watson? Însuşi Sherlock Holmes ar fi avut ce să înveţe de la bravul nostru doctor!

– Ah, ce păcat pentru omenire, ciripi Virginia, că n-a putut salva şi aparatul lui Mortimer!

– Ce să fac, dragă? Am avut toată bunăvoinţa, m-am scuzat eu, dar dacă Hugenwalter l-a dus la fundul Tamisei. Nu vezi? Nici cei mai iscusiţi scafandri nu l-au putut găsi.

– Dar profesorul Mortimer? întrebă ea. N-o să-l poată reface?

– Niciodată, răspunse detectivul cu un aer întristat. E complet nebun. Dar ceea ce el n-a reuşit, cu siguranţă că într-o bună zi generaţiile viitoare de savanţi vor izbuti.

Virginia mai părea curioasă să afle şi alte amănunte asupra aventurii noastre. Năsucul ei cîrn fremăta de emoţie şi nerăbdare.

– V-am spus, zise ea, că am citit toată aventura în ziare. Un singur lucru n-am înţeles: ce taină ascundea bătrîna slujnică a profesorului? De ce spunea mereu că e nevinovată?

Detectivul îşi aprinse pipa zîmbind şi, după ce trase

mai multe fumuri, explică:

– De fapt bătrîna nu ascundea nici o taină. Pur şi simplu, de zece ani, de cînd căzuse profesorul la pat, îl fura sistematic de ţigări, de mărunţiş şi de obiectele pe care le-ar fi putut vinde mai cu uşurinţă. Cînd ne-a văzut pe noi şi a aflat că sîntem detectivi a crezut că profesorul o reclamase. Asta-i tot.

Virginia rîse cristalin, iar perlele dinţilor ei minunaţi îmi dădu ideea să imortalizez momentul, rugîndu-l pe detectiv să mă fotografieze alături de ea.

Iată însă că spre nedumerirea mea, prietenul meu refuză să-mi facă această plăcere.

– Ar fi inutil! spuse el. Îţi aminteşti clişeele pe care nu le-ai putut developa? O poză cu tine va avea exact acelaşi rezultat.

– Cum? Nu-nţeleg…

– Am să-ţi explic îndată. Dacă-ţi aminteşti, Hugenwalter ne spunea că gravitronii nu se distrug, se transformă. Forţa lor de atracţie s-a transformat în energie calorică, respectiv în raze infraroşii, care – deşi invizibile pentru ochiul omenesc – impresionează placa fotografică.

Astfel se lămurea şi taina plăcilor fotografice şterse.

– Eh, ce să-i faci! Se întîmplă. Mai prost era că nu puteam să mă fotografiez alături de Virginia, care, cîteva zile după ce avusesem cu ea o lungă discuţie între patru ochi, îmi aduse următoarea ştire:

– Doctore, am vorbit şi cu tata şi ţin să vă dau răspunsul la cererea dv.

– Ssst… am murmurat eu, jenat de prezenţa detectivului. Nu faţă de el…

Dar drăgălaşa Virginia începu să rîdă cu hohote, arătîndu-şi dinţii albi, strălucitori.

– De ce rîzi? întrebai eu.

– Fiindcă el ştie, ştie şi că mi-ai cerut mîna şi că eu

amacceptat.

– Ştiai într-adevăr? mă mirai eu.

– Da, răspunse detectivul. De altfel iată şi buchetul de flori pe care am plăcerea să ţi-l ofer cu prilejul logodnei.

Şi spunînd acestea, marele criminalist îmi întinse un splendid buchet de trandafiri albi pe care pînă atunci îl ţinuse ascuns la spate.

Buimăcit, n-am fost în stare să mă stăpînesc şi să nu exclam:

– Dar asta cum ai mai dedus-o?

– Elementar, doctore! Dumneata, care o viaţă întreagă te bărbiereai o zi da, una nu, de cînd te-ai restabilit, ai început să te razi zilnic! Semn sigur că erai îndrăgostit. Şi-acum, la un om de sensibilitatea şi în acelaşi timp de seriozitatea dumitale, un astfel de eveniment nu poate fi urmat decît de o cerere în căsătorie. Îmi dai voie, dragă prietene, să te sărut… şi să-ţi urez noroc şi fericire în noua ta viată…

Emoţionat pînă la lacrimi, n-am fost în stare să spun nici măcar un singur cuvînt. Abia cînd mi-am mai revenit am izbutit să îngîim:

– Totuşi… totuşi, mai devreme de un an, tot n-o să ne putem căsători.

– De ce? întrebă Virginia intrigată şi chiar puţin nemulţumită.

– Fiindcă, răspunsei eu privind-o lung şi drăgăstos drept în ochi… fiindcă o să trebuiască să aşteptăm cel puţin un an… Altfel cred că nu te-ai simţi cîtuşi de puţin onorată să te măriţi cu un bărbat în greutate de 4 kilograme şi 200 de grame.

*

O veste bună pentru cititori! La ora cînd parcurgeţi aceste rînduri m-am mai îngrăşat cu 173 de grame.

(Sfîrşit)

Abonamentele la revista „Ştiinţă şi Tehnică" şi la colecţia de „Povestiri ştiinţifico-fantastice" se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituţii şi de la sate, secţiile de difuzare a presei, precum şi de către factorii şi oficiile poştale.

APARE DE TREI ORI PE LUNĂ - PREŢUL 1 LEU